

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 1 SAYI : 1

OCAK 1962

STANDARD

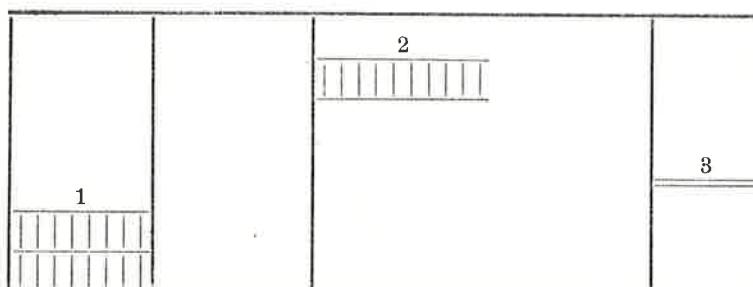
Yurt'da Standardizasyon fikrini yaymak görevi Kanun'la TSE'ye verildiğinden, maliyetinin çok altında bir bedelle ve sırif hizmet amacıyla çıkarılmaktadır.

STANDARD iş hayatınızda önemli yeri olan Milli ve Milletlerarası en yeni Standardizasyon haberlerini ve teknik bilgileri ihtiya ettiğinden, koleksiyonu zaman geçtikçe bu alanda değerli bir ansiklopedi olacaktır.

STANDARD'ın dağıtım sistemi daha çok abonmana dayandığı ve aylık sayıları mahdut yerlerde satılacağı için bunların elde edilmesi güç olabilir. Bu bakımından Standard'a abone olmak isteyeceğinize şüphe etmiyoruz.

Bir çok okuyucuların abone olmak isteklerine rağmen formalite zorluklarından buna imkân bulamıyacakları düşüncülererek dergi içinde bir posta havale kâğıdı sunulmuştur.

Aşağıdaki şema'da gösterilen yerleri doldurup postalatmakla **STANDARD**'ı edinebileceğinizi bildirir, böylece davamıza ortak olacağımızdan ötürü teşekkür ve saygılarını sunarız.

- 1) Standard'ın gönderileceği tam adres,
- 2) İsim ve adresiniz,
- 3) İsminiz.

TÜRK STANDARDLARI ENSTITÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE UMUMİ NESRİYAT MÜDÜRÜ

FARUK A. SÜNTER

BU SAYIDA
NESRİYATI
İDARE EDEN
MESUL MD. : MUZAFFER UYGUNER

BASILDIĞI
Y E R : Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret
Borsaları Birliği Matbaası — ANKARA

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
T E L E F O N : 12 09 17
POSTA KUTUSU : 73 Bakanlıklar — ANKARA

İ L Â N T A R İ F E S İ :

Tam sahife	1/2 sahife	1/4 sahife
800 TL.	450 TL.	250 TL.

Arka kapak içi 1000 Lira ilâve renk
başına 250 lira fark alınır.

A B O N E S A R T L A R I

ADİ POSTA	UÇAK POSTASI
Yıllık 12 Lira 6 aylık 6 Lira Sayısı 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilâve edilir.

RABAŞ
ELEKTROLİTİK BAKIR
ve MAMÜLLERİ A.Ş.

DERHAL TESLİM EDİLİR

TS/3 STANDARDINA UYGUN
EVSAFTA ELEKTROLİTİK
ÖRGÜLÜ BAKIR TELLER
(10 - 16 - 25 35 - 50 - 70 - 95 mm.)
EVSAF GARANTİSİ İÇİN KALİTE VESİKASI VERİLİR.

MS 58 PİRİNÇ ÇUBUKLAR
Rafine bakır ve saf çinkodan

YUVARLAK ve 6 KÖŞE
Kutur 6 mm. den 60 mm.

**ELEKTROLİTİK
BAKIR LÂMALAR**

MS 63 PİRİNÇ BORULAR
Diş kutur:
8 mm. den 60 mm. kadar
her kalınlıkta.

MS 63 PİRİNÇ TEL
yumuşak - sert
her kuturda.

FABRİKA
Topağaçlar Cad. 18 Kâğıthane İstanbul
Tel. 47 76 18 Telgraf RABAŞ

SATIŞ MAĞAZASI :
Galata Fermeneciler Aliyazıcı sok. 8
Telef. 44 81 19

ILÂNCILIK

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 1

SAYI : 1

OCAK 1962

İÇİNDEKİLER

Sahife

Standard nedir?	3
Yaş meyve ve sebzelerin standard problemleri	4-5-6
ISO Başkanlığında değişiklik	7
Marmara-Trakya Bölgesi Oda ve Borsaları toplantısı	9
TSE'den haberler	10-11
1. Yapı Malzemesi Sergisi	12-13-14
Turungiller standarı	15
TSE sitesi gerçekleştiriyor	16-17
Türk Standardları Enstitüsü Kuruluş Kanunu	18-19
Dünyadan Standard Haberleri	21
Yeni yayınlar	23
Milletlerarası Standardizasyon teşekkülerİ	24-25
ISO'nun son Helsinki Genel Kurulu	26
Statute for the Establishment of the Turkish Standards Institute	27-28
Summary of Contents	29-30

ADAKALE SOKAK 27
ANKARA

31 Ocak 1962 tarihinde basılmıştır

AMACIMIZ

Bugün endüstri ve tarım tamamen bir bilimsel araştırma konusu olmuştur. Bu çalışmalara istihsalın ve pazarlanmanın her safhasında ihtiyaç duyulmakta ve bütün bu problemler, bu açıdan çözülmektedir.

İleri dünyada durum budur. Günümüzün gelişmiş memleketleri bu yolu tutmuşlardır.

Üniversiteden tohumu atan veya ağacı diken çiftçiye veya fabrikanın en basit bir makinesi başında çalışan işçiye kadar ulaşan çok kuvvetli ve kesilmeyen bağlar ortaya konulmuş bulunmaktadır.

Bizim gibi yeni yeni kalkınmakta olan memleketler için bu alanda büyük kolaylıklar hazırlanmış durumdadır. İleri metodlarla güzel sonuçlar almış memleketlerin denemelerini benimsenmekle, onların bu uğurda harcadıkları bunca emeği ve zamanı bir anda kazanmış olmaktadır.

Teknoloji ve pazarlanmanın problemleri arasında en önemli olanı, şüphesiz, «Standard» adı ile ifadesini bulanlardır. Bunlar, herhangi bir malin billeşiminden başlayarak, fiziksel özelliklerinde, hazırlanmasında, ambalajlarında birlik ve beraberliği sağlayan kurallar olup hepsi de bilimsel araştırmaları gerektirir.

Bu araştırmaların sonuçları, safha safha ta çiftliğe ve fabrikaya kadar dayanarak bütün bu ara getitlerde ve istihsalin bağlangıcındaki tâhkitat ve tecrübelerle karşılaşılır. Böylece seçilen en uygun şe-kil ve sistem, herkesce kullanılacak kural olarak, ortaya konulur.

Bugün dünyada onbinlerce «Standard», endüstri ve tarıma yardımcı olarak istihsalı miktar ve vasif itibariyle yükseltmekte ve dolayısıyle millî geliri artırmaktadır.

Plânlı bir kalkınmayı amaç tutan memleketimizde de «Standard» anlayışı gittikçe yayılmakta ve gerek endüstri ve gerekse tarım alanlarındaki çalışmalarıların kaçınılmaz zarureti olan «Standard» çalışmalarına gerekli önem verilmektedir.

Memleketimizde bu işin başarılmasını, tutunmasını ve yayılmasını sağlamak için **Türk Standardları Enstitüsü** kurulmuş ve görevlendirilmiştir. Kısa adı TSE olan bu Enstitü yedi yıldır çalışmaktır ve hele bir yıldan beri - 132 sayılı kanunla kuruluşu tamamlandığı için - verimini daha da artırarak bu alanda faydalı olmağa gayret etmektedir.

Elinizde ilk sayısını tuttuğunuz «Standard» dergisi bu gayretlerden bir yenisidir. Amacı: «Standard» konusunda yurt içinde ve dışında olup bitenleri bildirmek, «Standard» anlamını yaymak ve memleket aydınlarını standardizasyon dâvası etrafında birleştirmektir.

T S E

- Seftali ihrac edilecek, VII, 4.
- Yaş üzümlerimizin özellikleri VII, 6
- Fındıklarımızın özellikleri, VII, 6.
- Maliyete giren vergiler iade edilecek VII, 9
- Hükümet - Özel Sektör çalışmaları VII, 9
- TSE Teknik Kurulu toplandı VII, 10
- Milli Produktivite Merkezi Kuruluyor VIII, 9
- İstanbul'da Teknik Komiteler, VIII, 11.
- Yapı Malzemesi Sergisi İzmir Fuarında VIII, 15
- Trakya ziraatçıları VIII, 27
- İzmir Yağ Semineri IX, 8
- Etiket Koyma Mecburiyeti IX, 9
- Kurşun Akümülatör Standardı, IX, 11.
- ISO Teknik Komitesi IX, 10
- İran'da Standardlar Enstitüsü Kuruldu IX, 21
- Kalkınma Plan çalışmaları X, 8
- Tohumların Standardizasyonu X, 9
- TSE Standard faaliyetini hızlandırmıyor X, 10
- TSE Standard hazırlama safhaları talimatnamesi X, 10
- Hazırlık Grupu Başkanları toplandı X, 12
- Sivilleştirilmiş Hidrokarbür Tevzi Tüpleri mecburi kilindi X, 14
- Akustik Teknik Komitesi Toplandı X, 21

- TSE'de Hak Ödemeleri XI, 8
- Filmaşın Standardı XI, 9
- Turuncgiller Standardı XI, 10
- Bölge Lâboratuvarları XI, 14
- İhracatta Standardın rolü, XI, 15.
- Anestezi malzemesi standardı XI, 21
- Türk Standardlar Enstitüsü ISO İcra Konseyi üyesi seçildi, XII, 8.
- Türkiyede Standardizasyon tarihçesi ve TSE XII, 8
- TSE Teknik Kurulu toplantıları, XII, 9.
- TSE alâmeti farikasının kullanılması ile ilgili talimat XII, 10.
- Adalet Bakanlığının bildirisi, XII, 14.
- Tıbbî gaz silindirleri standardı XII, 15
- Türk tüütürlerinin tipleri XII, 15.
- İnşaat teknik rûhsat için Avrupa Birliği, XII, 22.

EK OLARAK VERİLEN STANDARD TASARILARI

Mercimek standard tasarısı	X
Elektrik ütüleri	XI
Yemeklik yesil zeytin	XII

**BU ALÂMETİ FARİKAYI TAŞIYAN
MALLAR**

**TURK STANDARDLARINA GÖRE
HAZIRLANMIŞTIR**

BU MARKAYI TAŞIYAN MALI

**İNANARAK ALIN
GÜVENEREK KULLANIN**

- Meyve ve sebze sandıkları, Buçukoglu, V, 18-19.
- Meyve ve sebze standardları, Uyguner, VIII, 4-5.
- Milletlerarası standard teşekküler, I, 24.
- Milletlerarası ticarette standardın rolü, V, 21.
- Millî sanayi standardlarının gizli kuvveti, Tanyolac, VIII, 3.
- Muhasebe hesap planlarında standardizasyon, Sezgin, X, 19.
- Norm murakabe tüzükleri ve standard kararnameleri, Uyguner, XI, 11.
- Ocaklar için emniyet tertibatı, III, 29.
- Ortak Pazar'da standardlar, Uyguner, X, 26.
- Önemli bir teskilat — TSE —, Olle Sturen, II, 9.
- Sabun standardı, Boyacıoğlu, IX, 17.
- Sanayinin korunmasında standardların rolü, Uyguner, VIII, 6.
- Self-service mağazaları, Buçukoglu, VI, 27.
- Sivilastırılmış hidrokarbür tezvi tüpleri, Büktas, VIII, 17.
- Soğan standardı, VI, 22.
- Standard nedir? Sünter, I, 3.
- Standard sandık üzerinde çalışmalar, Normand, II, 12 - 13.
- Standardın görünmeyen faydalari, Kutlutant, II, 19.
- Standardın tarifi, III, 23.
- Standarda uygunsuzluk cezaları, III, 25.
- Standard kongreleri ve yabancı basın, IV, 2.
- Standardın önemi ve ISO'nun hedefi, V, 20.
- Standard çalışmaları gelişiyor, TSE, VI, 1.
- Standard tabikatı ve ormancılığımız, Kutlutant, VI, 15.
- Standard ve kara liste, VIII, 9.
- Standardlara aykırı hareketlerin cezaları, Uyguner, IX, 13.
- Standard hazırlamada tek kuruluşa doğru, Sünter, X, 3.
- Standardizasyon ve teşebbüsler, Henry Cassan, XII, 25.
- Seftali ihracı ve standard, III, 16-17.
- Seftali ihracatı, VI, 4-5.
- Seftalilerin piyasaya hazırlanması, Dokuzoguz, VI, 18-19.
- Seftali standardı mecburi kılındı, Uyguner, IX, 19.
- Seftali deneme ihracatı, XI, 4-5.
- Toparlanma ve gelisme için ilk ve esaslı şartlar, Sünter, II, 3.
- TS işaret, Uyguner, X, 13.
- TSE çalışma grupları, I, 10.
- TSE genel kurulu toplantı, TSE, IV, 1.
- TSE teknik kurulunun görevleri, Kutlutant, IV, 13.
- TSE çalışmaları, V, 11-14.
- TSE ve Checci raporu, VI, 9.
- TSE alâmeti fârikası, Uyguner, VII, 3 ve 28.
- TSE dünya standard arşivi, İşık, X, 27-28.
- TSE ve diğer millî enstitüler, Kutlutant, XI, 12.
- TSE lâboratuvarları, Okay, XI, 13.
- TSE ISO Konseyinde Ömer Faras, XII, 3.
- TSE'ye mesaj, M. Louis Ruppert, XII, 13.
- Turungeiller standardı, Ömer Faras, I, 15.
- Turungeiller standardı mecburi kılındı, III, 13-14.
- Türk Standardları nasıl hazırlanıyor, II, 16-17.
- Türk Standardlarının karakteristikleri, Kutlutant, III, 9.
- Türk elektrik standardlarının özellikleri, Tan, VII, 13-14.
- Türk yapı taşları ve mermerlerimiz, Payzin, XI, 16-19.
- Verimli sonuçlar, TSE, III, 1.
- Yapı malzemesi sergisi, I, 12-13.

- Yalıtkan şerit, Tan, VI, 17.
- Yalıtılmış iletkenlerle ilgili standardlar mecburi kılındı, VIII, 12.
- Yarma güvenle bakıyoruz, TSE, V, I.
- Yaç meyve ve sebzelerin standard problemleri, I, 4-5.
- Yeni yağlıboya standardı, Erksal, III, 15.
- Yeni çalışmalar başlarken, TSE, IX, 1.
- Zeytin standardı çalışmaları Kumuşoğlu, VII, 19; VIII, 24; IX, 22.

P O R T R E L E R

- BINNEY, H.A.R.**, III, 7.
BIRLE, Jean, V, 7.
BURGESS, Dr. S.G., IX, 7.
CAQUOT, Albert, V, 7.
CUNLIFFE, G., III, 7.
DUNCALFE, Sir Roger, VIII, 7.
FESSIA, Prof. A., XI, 7.
GAY, Roger, X, 7.
HUSSEY Jr., George F., X, 7.
LEGER, Henry, St., II, 7.
DEISINGER, Dr. Mühl. Walter, VII, 7.
ROBY, Frank H., IV, 7.
ROSSI, Dr. Carlo, VII, 7.
RUPPERT, M. Louis, XII, 7.
SALMON, M. P., VI, 7.
STUREN, Olle, II, 7.
TOORN, Ir. Van Der, XII, 7.
TOWNSEND, John. R., IV, 7.
VERMAN, Dr. Lal C., VIII, 7.
VIATKINE, Andrei, I, 7.
WEGELIUS, Prof. Dr. E., I, 7.
WENSEL, Prof. Henry T., XI, 7.
WICHERS, Dr. Edward, IX, 7.
ZINZEN, Prof. Dr. Arthur, VI, 7.

H A B E R L E R

- Marmara - Trakya Bölgesi Oda ve Borsaları Toplantısı, I, 9.
- TSE sitesi gerekliyor, I, 14-17.
- İhracatta dokümanların basitleştirilmesi ve Standardizasyon I, 21.
- Hali Standardı hazırlanıyor II, 10.
- II nci Sanayi Kongresi II, 27.
- Yerli Sinaî Mamulleri işaretlenecek II, 29.
- Teknik Kurul toplantı II, 11.
- Ocaklar için emniyet tertibatı III, 29.
- II nci İmar Kongresi IV, 6
- İGEME'de basın toplantısı IV, 9
- Kontrol lâboratuvarı kurulacak IV, 9
- TSE Teknik Kurulu Toplantısı IV, 10
- Fındık Standardı Teknik Kurulda, IV, 11.
- Hali Standardı Hazırlandı IV, 17
- Hayvancılık semineri V, 9
- İncir Toplantısı V, 9
- TSE Genel Kurulu Toplantısı V, 10
- Standard meyve ihrac edeceğiz VI, 9
- Tuğla ve kiremit semineri VI, 9
- Amerika'ya iki eleman gönderildi VI, 10
- Çalışma saati standard hale getirilecek VI, 21

- TAN, Kemal** — Türk elektrik standardlarının özellikler, VII, 13-14.
TAN, Kemal — Floresan lamba balastları, XII, 5.
TANYOLAÇ, Dr. N. N. — Millî sanayi standardlarının kuvveti, VIII, 3.
TOKER, Dr. Rahmi — Kontrplâk, V, 4-5.
TOKER, Dr. Rahmi — Kontrplâk nüümune alma ve muayene metodları, V, 17.
TOKER, Dr. Rahmi — İgne yapraklı yuvarlak yapı ağaçları, VI, 12.
TOKER, Dr. Rahmi — İgne yapraklı yapı keresteleri, VI, 13-14.
TOKER, Dr. Rahmi — Haşep nüümune alma ve muayene metodları, VII, 17-18.
TOKER, Dr. Rahmi — Ağaç tel direkleri, VIII, 18-19.
TSE — Amacımız, I, 1.
TSE — İşe başlarken, II, 1.
TSE — Verimli sonuçlar, III, 1.
TSE — TSE genel kurulu toplanıyor, IV, 1.
TSE — Yarına güvenle bakıyoruz, V, 1.
TSE — Standard çalışmalar geliyor, VI, 1.
TSE — Kivandırıcı sonuçlar, VII, 1.
TSE — Ekonomik hareketler ayı, VIII, 1.
TSE — Yeni çalışmalar başlarken, IX, 1.
TSE — Dergide yeni adımlar, X, 1.
TSE — Bu sayımız üzerine, XI, I.
TSE — Birinci yıl biterken, XII, I.
- UYGUNER, Muzaffer** — TSE alâmeti fârikası, VII, 3 ve 28.
UYGUNER, Muzaffer — Çimento standardları mecburi kilmirken, VII, 15.
UYGUNER, Muzaffer — Meyve ve sebze standardları, VIII, 4-5.
UYGUNER, Muzaffer (M.U.) — Sanayinin korunmasında standardların rolü, VIII, 6.
UYGUNER, Muzaffer — Yalıtlılmış iletkenlerle ilgili Standardlar, VIII, 12.
UYGUNER, Muzaffer — Standardlara akyarı hareketlerin cezaları, IX, 13.
UYGUNER, Muzaffer (M.U.) — Şeftali standardı mecburi kılindi, IX, 19.
UYGUNER, Muzaffer (M.U.) — TS işaretti, X, 13.
UYGUNER, Muzaffer — Ortak Pazarda standardlar, X, 26.
UYGUNER, Muzaffer (M.U.) — Norm murakabe türzükleri ve standard kararnameleri, XI, 11.
UYGUNER, Muzaffer — Halılarda renk meselesi, XI, 26 - 28.
VIATKINE, Andrei — İlimi, teknik ve ekonomik gelişmede standartizasyonun rolü, XII, 21.
WARNER, Ruby K. — Dokuma test metodları XII, 26 - 28.
YALTKAYA, Erol Refik — Çimento standardları, VIII, 13-14.

YAZI ADLARINA GÖRE SIRALAMA

- Ağaç tel direkleri, Dr. Rahmi Toker, VIII, 18-19.
- Amacımız, TSE, I, 1.
- Anestezi malzemesinin standartizasyonu, XI, 21.
- Armut standarı, IV, 23.
- Atatürk'ün evrensel yönü, Galip Kardam, XI, 3.
- Avrupa için ortak soframış yağı üzüm standarı, II, 4-5.
- Az gelişmiş bölgelerde ilim ve teknığın yayılması, V, 15.
- Bakır iletkenlere ait standartlar, Kemal Tan, II, 15.
- Beynelmilel ticaretin inkışafında standardların rolü, Emile Bernheim III, 27.
- Birinci Yapı Malzemesi Sergisi, I, 12-13.
- Birinci yıl biterken, TSE, XII, I.
- Bu sayımız üzerine, TSE, XI, I.
- Busonlu sigortalar ve yalıtkan serit, Kemal Tan, VI, 17.
- Çabuk bozulan gıda maddelerinin standartizasyonu, IV, 22.
- Çalışma saatı standart hale getirilecek, VI, 21.
- Çimento standartları mecburi kilmirken, Muzaffer Uyguner, VII, 15.
- Çimento standartları, Erol Refik Yalatkaya, VIII, 13-14.
- Dergide yeni adımlar, TSE, X, 1.
- Dış ticaret dokümanlarının basitleştirilmesi ve standartizasyonu, IV, 27.
- Dokuma test metodları, Ruby K. Warner, XII, 26-28.
- Domates standarı, V, 22.
- Döküm radyatörler, Nurettin Kızılıay, X, 16-18.
- Döküm dilimli kazan, Nurettin Kızılıay, XII, 16-19.
- Ekonomik hareketler ayı, TSE, VIII, 1.
- Elektrik anahtarları ve fış-priz standartları, Kemal Tan, IV, 15.
- Elma standarı, IV, 23.
- Erik standarı, VII, 24.
- Fabrikalarda mal işleme, VIII, 22-23.
- Floresan lamba balastları, Kemal Tan, XII, 5.
- Giyim sanayinde standartizasyon, II, 23.
- Halılarda renk meselesi, Muzaffer Uyguner, XI, 26-28.
- Haşep nüümune alma ve muayene metodları, Dr. Rahmi Toker, VII, 17.
- İgne yapraklı yuvarlak yapı ağaçları, Dr. Rahmi Toker, VI, 12.
- İgne yapraklı yapı keresteleri, Dr. Rahmi Toker, VI, 13.
- İlimi, teknik ve ekonomik gelişmede standartizasyonun rolü, Andrei Viatkine, XII, 21.
- İlimin ve teknolojinin ilerlemesi için standartizasyon, M. Rossi, IX, 4.
- İmalât ve kontrol, Dr. Tahsin Önalp, IX, 3.
- İnanla alıp güvenle kullanabilmek, Faruk A. Sünter, VI, 3.
- İstihsal ve imalatta dürüstlüğü sağlamak, Sünter, V, 3.
- İşe başlarken, TSE, II, 1.
- Japonya'da sınai standartlar, III, 19.
- Japonya'da sınai mamüllerin standartizasyonu, IX, 21.
- Kadınlar için standartizasyonun önemi, III, 21.
- Kalın karton kutu ambalajlarının standartizasyonu, III, 4-5.
- Kalkınmada temel şart samimi işbirliği, Sünter, III, 3
- Karnabahar standarı, V, 23.
- Kaysi standarı, VI, 23.
- Kivandırıcı sonuçlar, TSE, VII, 1.
- Kimya standartları, İzzet Erksal, X, 4-5.
- Konserve kutu standartları, IX, 26.
- Kontrplâk, Toker, V, 4-5.
- Kontrplâk nüümune alma ve muayene metodları, Toker, V, 17.
- LPG - Likid petrol gazları, Bülent Büktas, IV, 4-5.
- Lületasının standartizasyonu, Ahmet E. İşık, IX, 14 - 15.
- Marul, şikore ve andiv standarı, VII, 25.
- Mesaj, Henry St. Leger, II, 6.
- Mesken dâvamız ve standartizasyon, Sünter, IV, 3.
- Meyvelerde olgunluk standarı, Dokuzoguz, IV, 18-19.

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

Yıl : 1962, Sayı : 1 - 12

BU YIL İÇİNDE YAYINLANAN BAŞLICA KONULAR

(YAZILARDAN SONRA YER ALAN BİRİNCİ RAKAM, DERGİNİN
SAYISINI, İKİNCİ RAKAM DA SAYFASINI GÖSTERİR)

YAZAR ADLARINA GÖRE YAZILAR

BERNHEIN, Emile — Beynelmilel ticaretin inkişafında standardın rolü III, 27.

BOYACIOĞLU, Rifki — Yeni sabun standardı, IX, 17.

BUÇUKOĞLU, Ömer — Meyve ve sebze sandıkları, V, 18-19.

BUÇUKOĞLU, Ömer — Self-service mağazaları, VI, 27.

BÜKTAS, Büilent — LPG - Likid petrol gazları, IV, 4-5.

BÜKTAS, Büilent — Sivilastırılmış hidrokarbür tezki tüpleri, VIII, 17.

CASSAN, Henry — Standardizasyon ve Teşebbüsler XII, 25.

DOKUZOĞUZ, Doç. Dr. Mehmet — Meyvelerde olgunluk standartı, IV, 18-19.

DOKUZOĞUZ, Doç. Dr. Mehmet — Standard seftallerin piyasaya hazırlanması, VI, 18-19.

ERKSAL, İzzet — Yeni yağlıboya standardı, III, 15.

ERKSAL, İzzet — Kimya standartları, X, 4-5.

FARAS, Ömér — Turungiller standartı, I, 15.

FARAS, Ömer — TSE, ISO Konseyinde, XII, 3.

İŞIK, Ahmet E. — Lületaşının standardizasyonu, IX, 14 - 15.

İŞIK, Ahmet E. — TSE dünya standartları arşivi, X, 27-28.

KARDAM, Galip — Atatürk'ün evrensel yönü, XI, 3.

KIZILAY, Nurettin — Döküm radyatörler, X, 16-17.

KIZILAY, Nurettin — Döküm dilimli kazan, XII, 16-19.

KUMUŞOĞLU, Vedat — Zeytin standartı çalışmaları, VII, 19; VIII, 24; IX, 22.

KUTLUTAN, İbrahim — Standardın görülmeyen faydalari, II, 19.

KUTLUTAN, İbrahim — Türk standartlarının karakteristikleri, III, 9.

KUTLUTAN, İbrahim — TSE Teknik Kurulunun görevleri, IV, 13.

KUTLUTAN, İbrahim — Standard tatbikatının ormançılığımıza getireceği faydalar, VI, 15.

KUTLUTAN, İbrahim — İzmir yağ sanayii semineri, IX, 8.

KUTLUTAN, İbrahim — TSE ile diğer millî enstitülerin kıyaslanması, XI, 12.

LEGER, Henry St. — Mesaj, II, 6.

NORMAND, M. — Standard sandık üzerinde çalışmalar, II, 12-13.

OKAY, M. İ. — Türk Standardları Enstitüsü'nün laboratuvarları, XI, 13.

ÖNALP, Dr. Tahsin — İmalat ve kontrol, IX, 3.

ROSSI, M. — İlmin ve sınıf teknolojinin ilerlemesi için standardizasyon, IX, 4-5.

RUPPERT, M. Louis — TSE'ye mesaj, XII, 13.

PAYZIN, Ziya — Türk yapı tasları ve mermerlerimiz, XI, 16-19.

PLION, Andre — Kalın karton kutu ambalajlarının standartı, III, 4-5.

SEZGIN, Orhan Mesut — Muhasebe hesap planlarının standardizasyonu, X, 19.

STUREN, Olle — Önemli bir teskilat — TSE —, II, 9.

SÜNTER, Faruk A. — Standard nedir? I, 3.

SÜNTER, Faruk A. — Wageningen symposiumu, I, 5.

SÜNTER, Faruk A. — Toparlanma ve gelişme için ilk ve esaslı tedbirler, II, 3.

SÜNTER, Faruk A. — Kalkınmada temel şart samimi işbirliği, III, 3.

SÜNTER, Faruk A. — Mesken dävamız ve standardizasyon, IV, 3.

SÜNTER, Faruk A. — İstihsal ve imalatta dürüstlüğü sağlamak, V, 3.

SÜNTER, Faruk A. — İmanla alıp güvenle kullanabilemek, VI, 3.

SÜNTER, Faruk A. — Standard hazırlamada tek kuruluşa doğru, X, 3.

TAN, Kemal — Bakır iletkenlere ait standartlar, II, 15.

TAN, Kemal — Elektrik anahtarları ve fiş-priz standartları, IV, 15.

TAN, Kemal — Buşonlu sigortalar ve yalıtkan şerit, VI, 17.

STANDARD NEDİR ?

Faruk A.SÜNTER

Bazı şeylerin kıymetini, onları kaybedince daha iyi anlarız. Farz ediniz ki, elektrik parçaları üzerinde bir Standard yoktur. Elektrik ampullerinin duyarını her fabrika istediği ölçüde yapmaktadır. Bunlar birleşerek aralarında milimetresine kadar birörnek olan mamulleri yapmamışlardır. Her evin enstelasyonuna göre o fabrikanın o tip ampulünü aramagi ve iş görmeyi biran için düşününebilir misiniz? Böyle bir vaziyet karşısında nerede ise elektriğin keşfolunmadığı günlere kadar geri gidilmez mi?

Halbuki, bu gün herhangi yerli ve yabancı malı bir ampulü satın aldığımız zaman bunun duyumuza uyup uymiyacağında biran bile tereddüt etmiyoruz. Ama, bunu ne kadar uzun çalışmalarla elde olunan bir Milletlerarası Standardizasyon faaliyetine borçlu olduğumuzu artık hatırlamıyoruz.

Ticarette ve Tarım'da da buna benzer örnekler çoktur. Radyoda, «Akala I pamuğu bugün borsada şu fiyatta satıldı» denildiği zaman parlaklık, temizlik derecesi, tellerinin uzunluğu belli, balyalarının yapılışı, çember sayılarına kadar tesbit edilmiş bir malın kasdedildiğini anlıyoruz.

Aynı Radyo «New York Borsasında Midling pamuğunun fiyatını» verdiği zaman da, yine aynı ölçüler içinde nasıl bir mal kasdettiğini biliyoruz.

Manitoba buğdayının, birinci, ikinci ve ilâh derecede numaraları bize sözü geçen buğdayların yoğunluğu, yabancı madde oranı, kırık tane sayısına kadar her özelliğini hemen belli ediyor.

Standard olan her mal için durum aynıdır. Tam taze yumurta ile naturel veya sanayie mahsus yumurtalar arasındaki farkları, Standard tüzüklerinin ortaya koyduğu ölçüler içinde hemen anlamamız, fiyat mukayesesini yapmamız mümkün olmaktadır.

«İzmir 9 numara çekirdeksiz kuru üzüm» denildiği zaman belli bir ağırlıkta kaç tanenin bulunacağını, derecesini, hattâ renk bakımından göstereceği manzarayı biliyoruz. Çünkü, bütün bu özellikler önceden o numara için tesbit olunmuş ortak standard özellikleridir.

Endüstride ve tarımda bu örnekleri - istenildiği kadar - sıralamak mümkündür. Hattâ:

«Standard olmaksızın ileri bir tarım ve endüstri olamaz» demek daha doğru bir tutumdur.

Gerçekten, rasyonel bir endüstride ölçülerde, bilesimde, montaj ve ambalâjda Standard kurallarına göre çalışmak şarttır ve başka türlü bir anlayışa bugünkü Batı dünyasında yer yoktur.

Tarımda dayanan mallar için de durum farksızdır. Bugün teknik, tohum, ağaca, hayvana kadar inerek, ihtiyacın olduğu özelikte üretimi sağlamak üzere sürekli araştırmalarda bulunmakta ve bu alanda hayret verici sonuçlara varmaktadır.

İstenilen renk karışımında kürklü hayvan, çekirdeksiz portakal ve renkli pamuk, eşit bilesimde buğday, birboy elma, bu alanda elde olunan başarılardan rastgele alınmış örneklerdir.

Piyasalara çıkarılacak malların bilesimlerinde, sınıflandırma ve derecelendirmelerinde, ambalâjlama ve işaretlemelerinde eşitlik arayan kuralların konması ve bunlara uygunluğun yetkili kimselerden kontrol edilerek aranması halinde bu alanda da bir «Standard» a varmış oluyoruz.

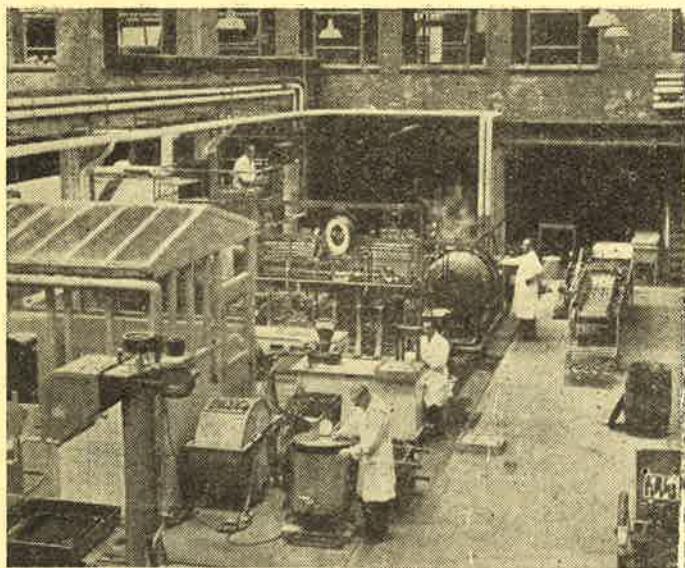
Hâl böyle olunca, yalnız Standard ismin veya numaranın söylemesi ile bütün güçlüler ortadan kalkmakta ve uzak mesafelerden birbirlerini tanımadıkları hâlde sözü geçen mal üzerine hiç görmeyen insanlar arasında alış verişler mümkün olacaktır.

Halbuki, bir malın standard hâle getirilmemiş olduğunu düşününüz.

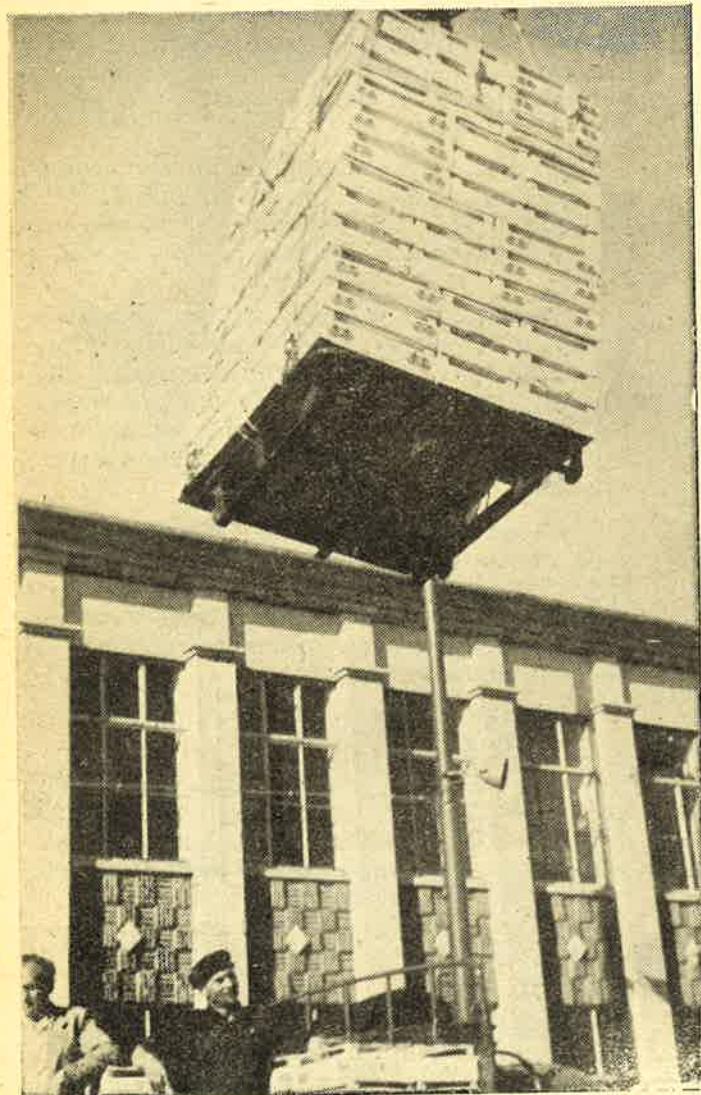
Alici ve satıcı malın başına gidecekler, malı inceliyecekler, genel olarak, bu yetmiyecik, örnekler alacaklar, çeşitli özelikler bakımından analizler yapılacak ve hâsil olan sonuca göre bir fiyatta uyuşulacak ve anlaşma tamamlanacaktır. Maalesef pek çok mahsüllerimizde bugün bu son durum hâlâ devam etmektedir.

Görlüyor ki, Standardizasyon bir bakımından da düzenlenmedir. Ama, öyle bir düzenlenmedir ki, buna yer verilmeden ileri gitmeye, büyük merhaleler kat'etmeye imkân yoktur.

Standardizasyonun faydalari sayılmakla bitmeyecek kadar çoktur.

Wageningen Enstitüsü laboratuvarlarından bir görünüş

Rotterdam'da İngiltere için domates sevkiyatı
İngiliz demiryollarına ait paletler üzerinde vapur ambarına indirilen bu mallar yerlerine kadar bu şekilde gidecek ve bos paletler sonradan İngiltere'den Hollanda'ya geri gönderilecektir. (Her palet üzerinde 100 kafes vardır.)

Yaş Meyve Standard

WAGENINGEN SYMPOSIUMU VE KARARLARI

SYMPORIUM'un TERTİPCİSİ VE GAYESİ

Milletlerarası eksperler seviyesinde tertiplenen Symposium'un asıl sahibi Hollanda Ziraat Nezaretine bağlı olarak çalışan «Wageningen Bağ - Bahçə Mahsulleri Saklanması ve İşlenmesi Konularını Araştırma Enstitüsüdür». Hollanda'da adının ilk harfleri ile I. B. V. T. olarak kısaca adlandırılan bu Enstitünün 25inci kuruluş yıl dönümü dolayısıyla tertiplendiği bu çalışmalarını Avrupa Produktivite Ajansı (Paris) ile O. E. C. D. resmen himayesi altına almış ve Milletlerarası Soğutma İşleri Enstitüsü (Paris) yakını işbirliğinde bulunumuştur. Milletlerarası bütün teşekkülerin bu Symposium'u desteklemeleri Avrupa Ekonomik Komisyonun Yaş Meyve ve Sebze Ambalajlarının Standardizasyonunu ana problemleri arasına almış bulunmasından ileri gelmektedir. Şimdiye kadar bu alanda teknik etüdler Avrupa Produktivite Ajansı ile Milletlerarası Soğutma İşleri Enstitüsü tarafından önemle ele alınmıştır. Bu etüdlerin neticesi Avrupa'nın beslenme probleminde meyve ve sebzelerin ve dolayısıyla ambalajlarının standardlaştırılması lüzumunu sarahaten ortaya koydu. Böylece sanayi, nakliye, makineli taşıma ve işleme, soğuk havanın tanzimi, tasarruf ve ekonomi bakımından pratik ve ilmin ışığında çalışan eksperlerin görüşlerinin bir araya getirilmesi, toplanması ve yapılacak sentezlerle doğrulu yolum bulunması istendi.

İşte Symposium bu gaye ile yapılan çalışmaların birini teşkil etmekte ve bu sebeplerle milletlerarası umumî bir desteği mazhar olmaktadır.

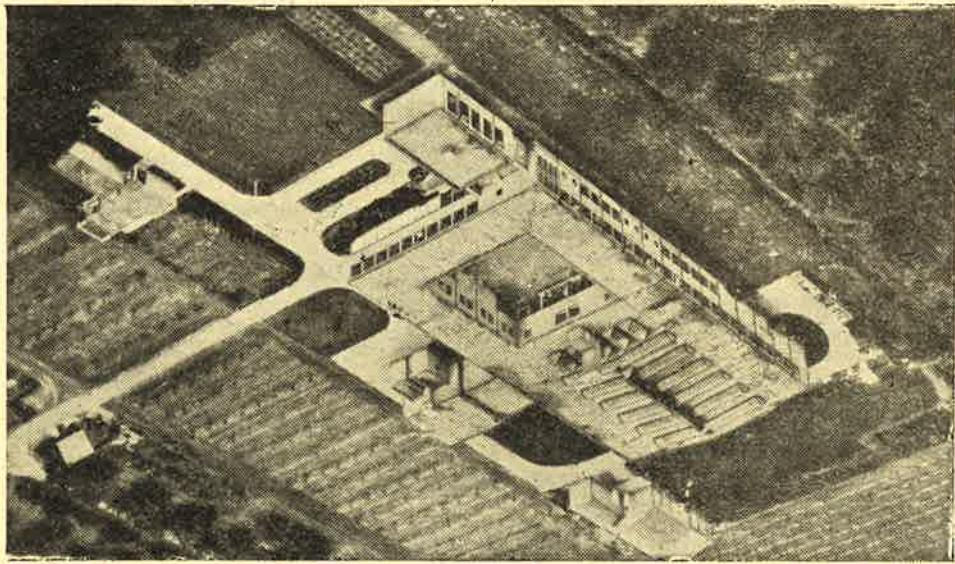
SYMPORIUM'un TOPLANDIĞI YER VE KATILAN MEMLEKETLER

Symposium I. B. V. T. binalarında 6 - 7 ve 8 Haziran günleri devam etmiş 9 Haziran günü ise Amsterdam, La Haye, Rotterdam ve Delft'teki istihsal, tasnif, ambalajlama, yükleme ve boşaltma tesisleri ile laboratuvarları mahallen ve beraberce tetkik olunmuştur.

Symposium'a 14 memleket 54 temsilci ile katılmıştır. 15 delege ile katılan Hollanda'dan sonra sırasıyla Fransa, İsviçre, A. B. D., Danimarka, İngiltere, Belçika, Almanya, İsviçre, İtalya, Yunanistan, Türkiye, Güney Afrika ve Norveç çalışmalarında yer almışlardır.

ve Sebzenin Problemleri

Standardizasyon, bugiin, milletlerarası çalışmaların başında gelen bir iş olmuştur. Bu arada, besin maddeleri üzerinde yapılan incelemeler birinci plânda yer almaktadır. Bilhassa yaş meyve ve sebzenin ambalâj ve taşınması konuları üzerindeki gayretler ileri anlaşmalara şimdiden varmış durumdadır. Aşağıda TSE Başkanı Faruk Sünter'in de katılımı, Hollanda'nın Wageningen şehrinde yapılan bir toplantıya dair mumaileh tarafindan Ticaret Bakanlığımıza sunulan raporun bir özetini veriyoruz :

Wageningen Enstitüsünün görünüsü

SYMPORIUM'DA YAPILAN TEBLİĞLER

Symposium'da 26 Tebliğ yapılmıştır. Bu tebliğ sahipleri konularında yetkili kimselerdi. Tebliğler iki grupda toplanmıştır:

- 1) Ambalâjla ilgili konular,
- 2) Saklama ve taşıma ile ilgili konular.

Tebliğlerden sonra gerekli tartışmalar yapılyor ve neticede varılan sonuçlara göre Symposium'un görüşü tespit olunuyordu.

BAŞLICA AMBALÂJ KONULARI

Ambalâj konusunda 11 tebliğ tartışma konusu oldu. Bu kısımdaki ana problemleri Tahta - Karton rekabeti, ambalâjların boyutları, ambalâjlarda yenilikler etrafında toplamak mümkündür.

Tahta'nın yaş meyve ve sebze ambalâj konusunda halâ birinci plânda yeri olduğu; karton kutuların tek başlarına yaş meyve ve sebzenin her türüne henüz elverişli olmadığı; buna karşılık hergün yeni yeni arastırmalarla çok yol alındığı; bu arada sair plastik maddelerin de yaş meyve ve sebze ambalâjlarda faydalı olarak kullanılmaya başlandığı anlaşıldı.

Wageningen'de sarahatle ortaya konulan bir nokta da, artık yaş meyve ambalâjında doğrudan doğruya müstehlike hitap eden 250 gr., yarım kilo, bir kiloluk küçük karton veya plastik ambalâjlara doğru yol alındığı keyfiyetidir. Bilhassa gilek, üzüm, şeftali gibi ellenmesi mah-

zurlu çeşitlerde bu şekil rağbettedir. Buralar sonradan sevkîyat için tahta sandık veya kafeslere konulmaktadır.

Ambalâj boyutlarında Avrupa Prodüktivite Merkezinin verdiği neticelerin hedef tutulması fikri galebe calmıştır.

BAŞLICA TAŞIMA VE SAKLAMA KONULARI

Taşima ve saklama problemleri, hem yükleme hem depolama ve hem de bu konulara uygun ambalâj özellikleri üzerinde toplanmıştır.

Uzmanlar, yıllardır yaptıkları deneylere dayanarak, saklamada iyice katılmış, hava akımı asgarîye indirilmiş sandıklarda elmaların en iyi şekilde muhafaza edildiklerini ve ağırlıklarından minimum bir kayba uğradıklarını belirtmişlerdir. Bununla beraber her maddenin özeliğine göre gerekli değişiklikler de ortaya konulmuştur. Bilhassa deniz aşırı ve güney kıresi taşımalarında farklı metodlara işaret olunmuş ve Avustralya'nın son zamanlarda elma ve portakal için kullandığı dökme 500 kiloluk ambarlara (Bulk bins) işaret edilmiş ve bu büyük kitlelerde malların hayret uyandıran bir sağlamlıkla yerlerine vardıkları belirtilmiştir.

Taşımada üzerinde önemle durulan bir nokta da «palet» (platform) kullanımı keyfiyetidir. Bizde henüz yükleme sırasında bile her yerde müteamî olma-

(Devamı 32. sayfada)

Symposium'da alınan kararlar arka sahifededir.

F. SÜNTER'İN GÖRÜŞÜ

Bu hususta Symposium'a katılan TSE Başkanı Faruk Sünter'in görüşünü aşağıda veriyoruz.

«— Wageningen Symposium'u yukarıda sırası geldikçe belirttiğimiz gibi iyi hazırlanmış ve başsa ile sonuçlanmış Milletlerarası bir çalışma olmuştur.

Symposium'a istirâk eden 14 memleket delegelerinin uzun zamanдан beri türlü vesilelerle bir araya gelen ve sahî dostluklar sağlayarak çeşitli sahalarda işbirliği yapan insanlar oluslu bu çalışmalarla ayrı bir renk ve samimiyet vermiş ve neticelere kolaylıkla varılmıştır.

Memleketimizde de bu gibi topluluklara istirâkin bundan böyle olsun tesadüfe bırakılmaması ve devamlı olarak aynı kimselerden mütesekkil mütehassis ekiplerin gönderilmesi tavsiye olunur. Aksi takdirde bu tesadüff gidişler geçmiş çalışmalar bilmemek ve mesai arkadaşlarını tanımamak bakımından yetimizi handikape vaziyete düşürmektedir.

Halbuki, bütün dünyanın, bu sahada en ileri Uzman ve tatbikatçlarının, en yeni buluşları ortaya koymaları bu gibi yerlerde en çok istifadeyi, bizim gibi bu alanda yeni olan, memleketler yapabilme mesleki durumundadır.

Gercekten Amerika ve Avrupa bizim bu gün mesele diye ortaya koymduğumuz vaziyetleri çoktan hallederek fersah fersah ileri gitmiş bulunuyorlar.

Görülüyorki, memleketimizi bu alanda bekleyen problemler batı dünyasında uzun yılların ilim işgândaki tecrübeleri ile çözülmüş ve tatbikat için bütün donekle açıklanmış bir durum arz etmektedir. Yapılacak is bunlara geçiktirmeden olduğu gibi adatto etmektir.

Avrupa Ekonomik Konseyi, O. E. C. D., Avrupa Prodüktivite Merkezi ve yakında âzası olacağımız Avrupa Ortak Pazarı ile mevcut yakın alâkamızdan faydalananarak, bütün bu milletlerarası teşekkürlerin teknik yardımalarını sağlamalı ve bu yolda bir an evvel bizi bekleyen geniş imkânlarla kavuşmalyız.

Unutmamalıdır ki, memleketimiz bu işde Avrupalılardan daha müsait bir durumdadır. Çünkü onlar bizim geri kaldığımız devrelere ait yaptıkları çok pahalı tesisleri İslâh etmek veya değiştirmek ve yenilerini koymak için pek çok fedakârlıklara katlanmak zorunda olmalarına mukabil, biz doğrudan doğruya en yeni metodlara dayanan sistemleri kurmakla daha kısa bir yoldan tasarruflu olarak islemimizi tertipleme durumundayız. Sayet bu yenilikleri bilmeden hatta beş altı sene evvelki literatüre dayanarak yeni tesisler ve sistemler kurar ve bunları kısa bir müddet sonra değiştirmeye mecbur kalırsak cidden yanlış ve telâfisi güç bir vaziyetle karşılaşırız.

SYPOSİUM'DA ALINAN

K A R A R L A R

1 — Symposium, evvelâ ambalâjlarda vaz olunan esas prensipleri bir daha gözden geçirerek :

A) Ambalâjlarn;

- a) Muahafaza,
- b) Takdim,
- c) Taşıma

bakımlarından en mühim rolü ifa ettiklerini,

B) Tip itibariyle «iade olunan» ve «malla beraber giden» iki çeşit ambalâjin ayınen muhafaza edilmesini,

C) Kullanılan ambalâj tiplerinin tahlidini,

C) Standardizasyonum istihsalden istihlâke kadar olan her safhada dağıtım maliyetlerini indirmesi hususunun gözüünden tutulmasını teyid ve karara bağlamıştır.

2 — Symposium; tebliğlerin ışığı altında şu üç sonuca varmıştır :

a) Ambalâjlars, mekanik işletmelere mukavim olmalıdır. Palet kullanma, ekonomik alanda büyük faydalara sağlamaktadır.

b) Kap, ambalâjlâdigi muhtevanın şartlarına uymalıdır. Aynı zamanda o malın ticari takdim ve satış adetlerine de cevap vermelidir. Muhtevanın da önceden standard tarifinin ve tasnifinin yapılmış olması şarttır.

c) Bundan böyle sandıklar doğrudan doğruya müstehlike litap eden küçük ambalâjlârin bir araya getirilmesi şeklinde incelenmelidir.

3 — Yeni fikirlere müteallik olup yukarıda ikinci maddede özetenen kararlardan sonra Symposium, yapılan diğer neticeleri de aşağıda yazılı şekilde tesbit etmiştir :

a) Yaç meyve ve sebze standardizasyonun ilk safhasını teşkil eden ve her mala uygun mahdut tipte ambalâj kullanılması ve çeşitli tiplerden vaz geçilmesi yolundaki istege artık tamamen kabul edilmiş nazarı ile bakılabilir.

b) Bu güzel neticenin alınmasında Avrupa Ekonomik Konseyi, O.E.C.E. ve Avrupa Prodüktivite Ajansının rolü, gayretleri anımağa değer.

c) Şimdi artık ikinci safhaya geçilmelidir. Bu ikinci safhanın hedefi, çeşitler içinden seçilecek mahdut miktarla indirilen ve her maddeye tatbiki kabil bu (Polivalents) ambalâjlârin İslâhâsına çalışmaktadır.

Bunun için de :

aa) Seçilen bu mahdut tipleri gruptaştırmak ve tekâmül etmiş tiplere ulaşmak,

bb) Boy tasnifleri ve çeşitleri malüm meyve ve sebzelerin bu tiplerden hangisine uygun düşeceğini araştırmak ve bu maksatla (uzunluk, genişlik ve yükseliğ) itibariyle sandık boyutlarını belirtmek,

cc) İmalâtta maliyeti asgariye indirmek için malzemenin vasıflarını - gerekken teknik açıklamaları yapmak ve kontrol durumunu belirterek - tesbit etmek,

dd) İhtiyaç ve siparislerin belirtilmesi saflarında, daha derin bilgileri toplayarak aynı tip ambalâjin anormal uçlarını gidererek (parça zayılatım asgariye indirerek) maliyetini azaltmak,

ee) Bu ambalâjlârin yalnız tasnif, taşımada değil, soğuk hava depolarında saklamada da elverişli vasıfları olmalarını temin etmek,

gayeleri gözönünde tutulmalı ve bu ikinci safhada palettleştirme işi daima bir hedef teşkil etmelidir.

4 — Symposium'un temennileri :

Symposium, aşağıdaki temennilerini de karara bağlamıştır :

— Devlet teşkilatı ve meslekî teşekkülerin, en kısa zamanda istatistik servislerini takviye ederek ticari anlamda güvenilecek rekolte tahminlerinde bulunmaları,

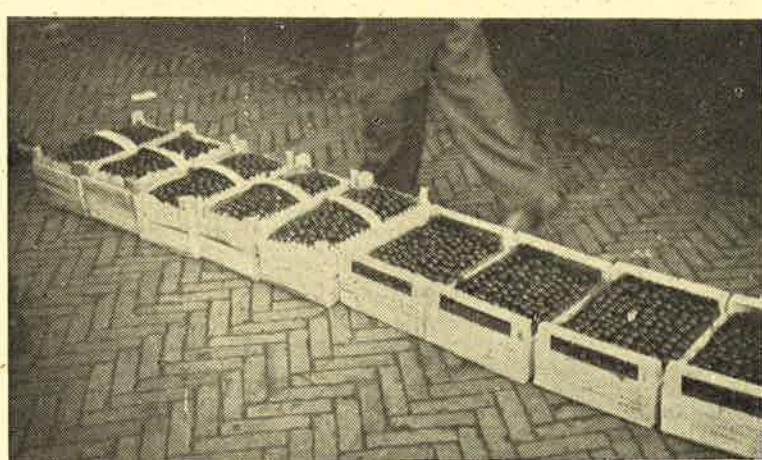
— Ambalâj laboratuvarlarına baş vurularak, ambalâj kalitelerinin kontrol metodlarında beraberliği sağlamak amacıyla yapılan çalışmaların sür'atiendirilmesinin temini,

— Yeni çalışma şekli içinde de O.E.C.E. nin; Avrupa Prodüktivite Ajansının çalışmalarını desteklemeye devam ederek maddelerin, ambalâjlârin ve bunların işlenmesine müteallik âlet ve makinalarla palet ve palet - sandıkların standartlaştırılması yolundaki tecrübe ve tetkiklerine devam olunmasını sağlaması,

— İ.B.V.T.'nin hazırlı tesebbüsü ile meydana gelen 1961 Symposium çalışmalarının prensip olarak muhafaza olunması ve meyve ve sebzelerin ambalâjlârına müteallik bu gibi görüş teatilerine yer verecek toplantıların muayyen fasılalarla tekrarlanması ve bu arada çalışma grupları tertiplenerek «amaç - çalışma metodu - tecrübe, İlâh» gibi hususî noktaların tetkikine yer verilmesi.

FAO ile İtalyan Enstitüsünün ortaklaşa tertiplendikleri yeni standartlara uygun kirazlar Amsterdam'da soğuk hava deposundan çıkarılıp incelemeye arzolunuyor. (Solda Yunanistan ve Hollanda temsilcileri)

Prof. Dr. E. WEGELIUS

Prof. Dr. E. Wegelius 1903 yılında Moskova'da doğmuştur. Moskova Klasik Lisesi ve Helsinki İsvet Lisesindeki başarılı çalışmalarından sonra 1923 yılında Helsinki Politeknik Okulu'na girmiştir. Ertesi yıl tahsiline Fransa'da devam etmiştir. Ecole Nationale Supérieure de L'Aéronautique Okulundan 1929 yılında mühendis diplomasını almıştır.

Finlandiya'ya döner dönmez Finlandiya Devlet Uçak Fabrikasında Lâboratuvar şefi olarak çalışmaya başlayan Wegelius, 1938 de Baş Mühendis tâyin edilmiştir. Kısa bir zaman sonra Havacılık Standardizasyon Komitesinin Başkanlığına getirilmiştir.

1945 yılında Helsinki Politeknik Okulunda doktora tezi vermiştir. Gene 1945 te Teknik Araştırma Enstitüsünün Metaller Lâboratuvari Başkanı ve Profesör olmuştur.

Aynı yıl Finlandiya Standardizasyon Kurumu Başkanlığına seçilmiştir.

1948 de Millî Teknik Araştırma Enstitüsünün Genel Direktörü olmuştur.

Kendisi gayet geniş teknik ve bilgiye sahiptir. Kimya, mekanik, elektromekanik ve gıda endüstrileri ile yakından alâkalanmıştır.

1948 de Finlandiya Dokümantasyon Sosyeteşinin Başkanlığına getirilmiştir.

Finlandiya'nın Paris, Brüksel ve Rusya'daki enternasyonal fuar sergilerini organize etmiştir.

1948 de Milletlerarası Malzeme ve Strüktür Test Lâboratuvarları Araştırma Birliğine Finlandiya delegesi olarak istirâk etmiş, 1957 de de bu Birliğin Başkanı olmuştur.

Profesör Dr. Wegelius 1946 yılında ISO'nun kurulmasını sağlayıp Londra toplantısına katılmış ve o zamandan beri bu hususta büyük hizmetlerde bulunmuştur.

ISO'nun bütün genel kurul toplantılarına istirâk etmiş ve 1954, 1955, 1956 ISO Konseyinde Finlandiya'yı temsil etmiştir.

20 Haziran 1958 yılında da ISO Başkanlığına seçilmiş, (1961) yılı sonlarına kadar bu hizmeti başarılı olarak yapmıştır.

ISO BAŞKANLIĞINDA DEĞİŞİKLİK

Eski Başkan Prof. Wegelius'u uğurlarken yeni Başkan Viatkine'e hoş geldin der, başarılar dileriz

ANDREI VIATKINE

Rusya'da, 1903 tarihinde doğan Mr. Viatkine Standardizasyon, ölçü ve ayarlar branşında milletlerarası tanınmış bir uzmandır.

ISO'nun 3 yıl başkanlığını yapanak olan Mr. Viatkine halen Komit  Standartov'un (Sovyet Rusya Standardlar Komitesi) başkanıdır.

Mr. Viatkine Sovyet Rusya'nın birçok teşekkür ve çalışmalarında vazife almış bulunmaktadır. Buların başbازaları aşağıdadır :

★ Ağır ve fazla işçi gücü gerektiren işlenlerin mekanikleştirilmesini temin için teşkil edilen Teknik Konseyin Başkanlığı,

★ Rusya'da ileri teknigin yerleşmesi ve gelişmesi üzerinde incelemelerde bulunan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Bakanlar Kurulu Devlet Komitesinin Başkanlığı,

★ Standardlar, ölçü aletleri Komitesinin Başkanlığı ve S. S. C. B. Metropolji Servisinin Genel Müdürlüğü.

★ Sovyet Rusya'nın en büyük teknik dergilerinden biri olan «Machine Building Industry Herald» in Başyazarlığını da yapmaktadır.

★ ISO Genel Kurul, Konsey ve Teknik Komitelerinde popüler bir delege olarak tanınmış olan Mr. Viatkine bilim, teknoloji ve standardizasyon konularında bir çok eser yazmış ve yayımlamıştır.

Mr. Viatkine ISO Başkanlığı devralırken teşkilata gönderdiği mesajda söyle demektedir:

«Büyük ve komplike problemlerle karşı karşıyayız ve bunları müsterek gayretlerimizle halletmek mecburiyetindeyiz. Bu vazifelerin başbازaları: ISO idealinin daha da yayılması, yeni üyelerin katılması, demokratik manejman prensiplerinin geliştirilmesi ve ISO çalışma metodlarının mükemmelleştirilmesi, diğer milletlerarası organizasyonlarla işbirliğinin artırılması, küçük milletlerin ve yeni üyelerin millî standartizasyonlarına yardım, Teknik Komitelerin, Hazırlık Gruplarının randımanlarının yükseltilmesi, yayınlanan ISO Rekomandasyonlarının sayısının çoğaltılması, millî standartlarin degerlendirilmesi vs.

Bu vazifeleri yaparken, bütün büyük gayelere hizmetlerde olduğu gibi, birçok güçlüklerle karşılaşacağımızı tamamen idrak etmekteyim.»

Üç yıldanberi ISO'yı direkten idare eden ve Helsinki Kongresini başarı ile tamamlayan Başkan Prof. Dr. Wegelius'un vazifesi bu ay başı tamamlanmış ve Bay Viatkine de işe başlamış bulunuyor.

Prof. Wegelius'u uğurlar ve Viatkine'yi karşılarken her ikişinin resimlerini sunmayı ve böylece ISO'nun bu iki güzide simasını hatırlama faydalı gördük.

★

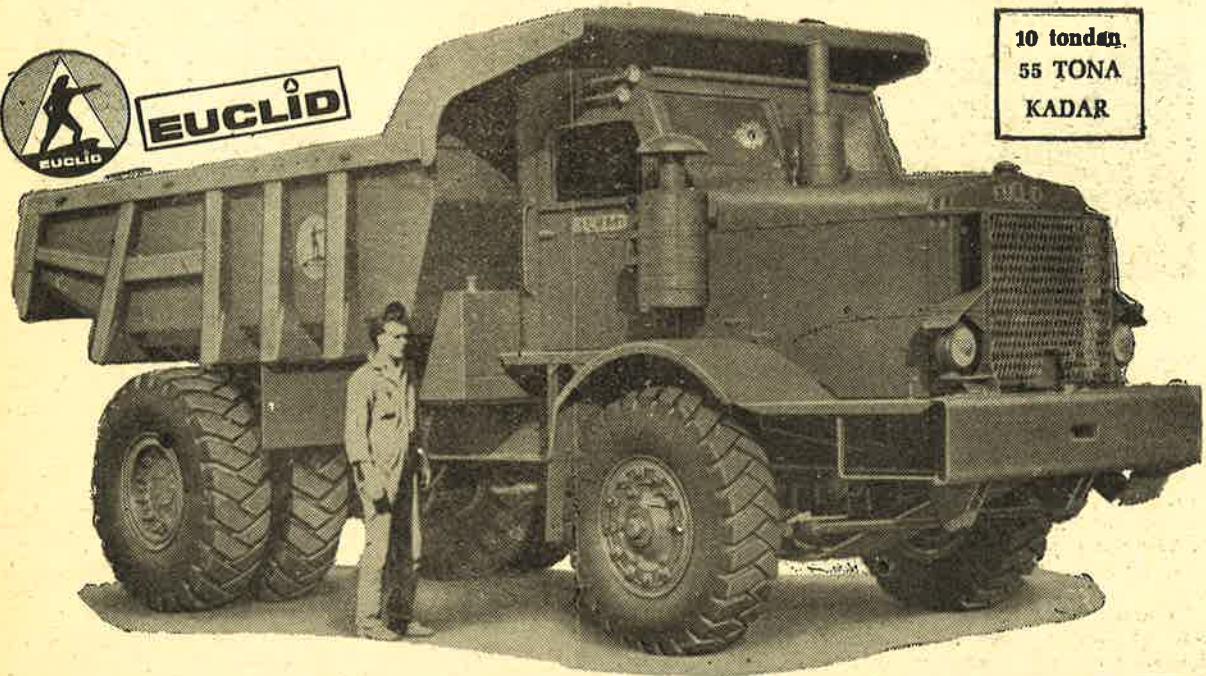
Sırasile ISO Başkanları :

Howard Coonley	U.S.A.
Albert Coquot	Fransa
Dr. H. Tönebohm	İsvet
Sir Roger Duncalfe	İngiltere
Prof. Wegelius	Finlandiya
Viatkine	S.S.C.B.

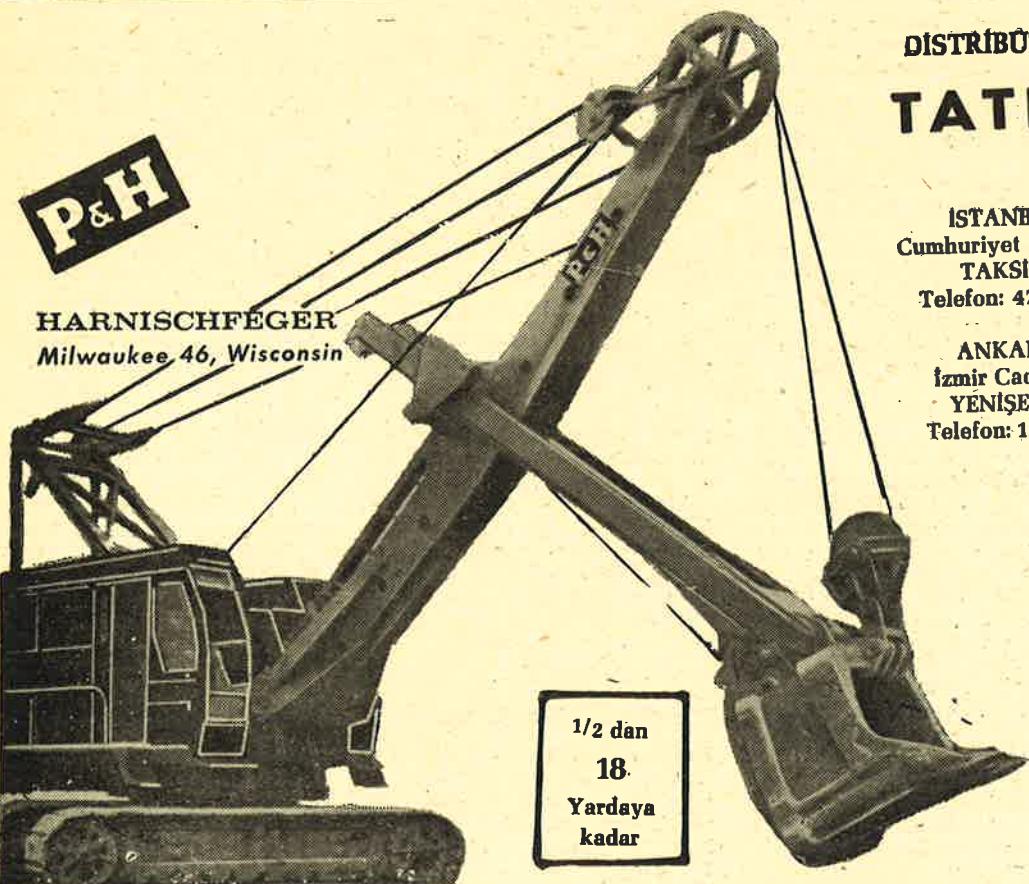

EUCLID

10 tondan
55 TONA
KADAR

alanlarının "STANDARD"ları

HARNISCHFEGER
Milwaukee 46, Wisconsin

1/2 dan
18.
Yardaya
kadar

DISTRİBÜTOR
TATKO

İSTANBUL
Cumhuriyet Cad. 35
TAKSİM
Telefon: 47 20 30

ANKARA
İzmir Cad. 7/5
YENİŞEHİR
Telefon: 12 22 71

MARMARA - TRAKYA BÖLGESİ ODA ve BORSALARI TOPLATNISI

TSE BAŞKANI STANDARD KONUSUNU AÇIKLADI

Marmara Bölgesi Ticaret Odaları ve Borsaları güzel bir adet ortaya koymuşlardır. Bir müddetten beri bir arada toplanarak bölgenin müsterek işlerini görüşmekte ve vardıkları kararları - genel olarak Odalar Birliği kanalıyla - ilgili merclere aksettirmektedirler.

Bu defa da 15 - 16 Ocak günleri Marmara Bölgesinin Oda ve borsalar temsilcileri İstanbul Ticaret Odasında toplandılar. Bu toplantıya, İstanbul Ticaret Odası, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Borsası, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, Bursa Ticaret Borsası, İzmit Ticaret ve Sanayi Odası, Edirne Ticaret ve Sanayi Odası, Edirne Ticaret Borsası, Kırklareli Ticaret ve Sanayi Odası, Kırklareli Ticaret Borsası, Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası, Adapazarı Ticaret Borsası, Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, Çanakkale Ticaret Borsası, Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası, Tekirdağ Ticaret Borsası, Bandırma Ticaret Odası, Bandırma Ticaret Borsası, Uzunköprü Ticaret ve Sanayi Odası, Gemlik Ticaret ve Sanayi Odası, Lüleburgaz Ticaret ve Sanayi Odası, Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası, Çorlu Ticaret Borsası, Gelibolu Ticaret ve Sanayi Odası, Gelibolu Ticaret Borsası, Keşan Ticaret Borsası, Malkara Ticaret Borsası, İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası istirák ettiler.

Toplantı gündeminde yaş meyve ve sebze ihracatı gibi bölgenin kalınması ile ilgili ve dolayısıyle standardizasyon bakımından hususı bir önem taşıyan konular vardı.

Bu sebeple Türk Standardları Enstitüsü Başkanı Faruk Sünter de davet olunmuştur.

Dilekler kısmında bölgenin dertlerini anlatan Tekirdağ, Bursa, Çanakkale, Kocaeli, Adapazarı delegeleri malların taşışından, iyi kaliteli istihsal lüzumundan bahsetmişlerdir.

Topluluğa Başkanlık eden İstanbul Ticaret Odası Reisi Behget Osmanoğlu, son olarak Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Sünter'i takdim etmiş ve mumaleyehin 30 yıldan beri bu işlerin içinde yetişmiş bir mühətəssis olduğunu ve son zamanlarda kurumağa muvaffak olduğu Enstitünün kısa zamanda büyük gelişmeler kaydettiğini belirterek TSE'yi övmüş ve ileri memleketlerden örnekler getirerek bu konuya ilgiyi çekmiş; sözü Faruk Sünter'e bırakmıştır.

TSE Başkanı, konuşmasına baş-

Toplantıda delegeler Standardizasyon hakkında konferansı dinliyorlar

lamadan önce her tarafta aranılan «Standard nedir? Türk Standardları Enstitüsü, kuruluşu, görevleri ve çalışmalar» başlıklı broşür ile aynı mahiyette bilgi taşıyan 14 sahifelik bir konuşma metnini delegelere tezki etmiş bulunmakta idi.

Bu bakımdan sözlerine : «— Sizler uzun müddet ısgal etmek istemiyorum. Diyeceklerimizin çoğu sizlere dağıtılan matbuallarda vardır. Bunları nasıl olsa okuyacak ve bir fikir edineceksiniz. Ben burada sizlerle bu mühim memleket davası etrafında samimi bir hasbihalde bulunacak ve sizlere biraz evvel acı acı dert yandığımız hâdiseleri örnek alarak durumu açıklayacağım» diye başlamış ve standardizasyonun istihsal ve ihracatta her şey olmadığını, fakat standardizasyon olmadan da tam bir başarı elde edilemeyeceği tezini etrafında izah etmiştir.

Faruk Sünter, bilâhare lüzumsuz yere enerji sarf etmemek gerektiğini, dünyanın bu işlerde sarih istikametler aldığı, bizim maalesef 10 - 15 yıl önceki bilgi ve tecrübelere dayanarak konuştugumuzu, halbuki bu yıl iştirâk ettiği milletlerarası toplantılarından söz açarak - ayrı sahifelerde tafsilat bulunan - Wageningen Symposium'u, tebliğlerini ve kararlarını anlatmış ve su neticeye varmıştır :

«— Görülüyör ki, ihracat işi; sonunda bir maliyet konusudur. Bil-

hassa yaşı meyve ve sebze ihracatında mevsim meselesi büyük rol oynuyor. Avrupa'da onbes gün önce 10 lira eden seftali iki hafta sonra 2 liraya alıcı zor buluyor ve masrafların büyülüklüğü karşısında kâr beklenen yerde zararla karşılaşılıyor. Biraz evvel berittiğim gibi, ihracatı geliştirme merkezi İGEME bu yolda mühim araştırmala girişmiştir. Şimdi kararımız İGEME'de olsun TSE'de olsun, bir işi ele almadan önce bu nihai satış durumunu araştırmak olacaktır. Alıcı pazarların fiyatlarını bir takvim gibi mevsim mevsim tesbit etmek ve o takvim esaslarına göre Türkiye'mizin istihsal ve ihracat durumunu fiyatları ile ortaya koyup karşılaştırmak ve sonra varılan netice bir ticaret imkânı veriyorsa ise her cepheden başlamak, aksi takdirde olmayacak abesle istigal etmeyerek gücümüzü memlekete faydalı olacak konulara tek-sif etmek.»

Bu açık, realist ve bugüne kadar yaptıkları tecrübelere tipatip uyan görüşü; toplantıda bulunanlar ittifakla benimseyip tasvip etmiş ve gerek TSE, gerekse İGEME çalışmaları hakkında verilen izahatı ilgi ile karşılamışlardır.

Bu konuşmadan sonra delegeler Faruk Sünter'in verdiği aydınlatıcı izahata teşekkürle topluluklarına sık sık gelerek bu işbirliğini devam ettirmesini rica etmişlerdir.

Her sayıda sizlere TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ'nün çalışmaları hakkında bilgi ve haberler verilecektir.

Böylece standard çalışmaları bu işe ilgili aydınlarımıza sunulacak, TSE bu alandaki değerli telkinlerden faydalananmak imkânını bulacaktır.

Bu ilk sayımızda, işe başlarken, sizlere her şeyden önce TSE'yi tanıtmak istiyoruz. Bu maksatla bu sahifede TSE Genel Kurulu ile Yönetim Kurulunu, Hazırlık Gruplarını, Teknik Kurulu sunuyoruz.

Türk Standardları Enstitüsü, 1954 yılında Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği bünyesinde kurulmuş sonradan bazı değişiklikler yapılarak bağımsız bir bünyeye kavuşturulmuştur.

Enstitü bugünkü bağımsız kamu kurumu hüviyetini, 22 Kasım 1960 da yürürlüğe giren 132 sayılı kanunla kazanmıştır.

Bu kanun TSE'ye sağlam ve köklü bir bünye sağlamış ve Genel Kurulu için koyduğu ana şartlarla Enstitüyü Bilim, Devlet ve Özel sektörün elele çalıṣtığı ulusal bir kurum haline yükseltmiştir.

Diger taraftan, «Türk Standardları'nı yalnız TSE yapar.» hükmü ile de türlü kuruluşların bu alanda girişikleri gesitli çalışmaları TSE'nin çatısı ve yetkisi altında toplamıştır.

Bu sayıda, 132 sayılı kanunun tam metni yayında için okurlarımız, orada bu hususları genişliğine inceleyebileceklerdir.

TSE GENEL KURULU

Bu kanuna göre yeni hüviyeti ile kurulan «TSE» nin ilk Genel Kuruluna yandaki sahife de adları ve temsil ettiğleri yerler yazılı olan kişiler katılmıştır.

TÜRK STANDARDLARI ENSTITÜSÜNDEN

Haberler

TSE YÖNETİM KURULU

Genel Kurul (28 Temmuz 1961 tarihinde) yaptığı ilk toplantıda gizli oyla Yönetim Kuruluna şunları seçmiştir.

Asıl üyeleri :

Faruk A. Sünter
Prof. Fethi Çelikbaş
Prof. Kâzım Köylü
Cenan Sahir Silan
Fasih Atam
Kâzım Turgay

Yedek üyeleri :

Turhan İskit
Berin Beydaglı
Cemal Üner
Orhan Işık
Argun Dağcioğlu
Fahrettin Zaim

Yönetim Kurulu, yaptığı gizli oylama ile Başkanlığı, 1954 den beri bu görevi yapmakta olan Faruk A. Sünter'i, Başkan Vekilliğine Prof. Kâzım Köylü'yu ve muhasip üyeliğe Fasih Atam'ı seçmiştir.

Yönetmelik gereğince çekilen kur'ağa göre Faruk A. Sünter ve Kâzım Turgay üç yıl, Prof. Kâzım Köylü ve Cenan Sahir Silan iki yıl, Fasih Atam'a da bir yıl süre ile çalışmak vazife duşmüştür. Ancak Prof. Çelikbaş milletvekili seçildiğinden hâlen 1. yedek üye İskit, Yönetim Kurulunda vazifeye başlamıştır.

TEKNİK KURUL

TSE'nin Standard taslaqlarını inceleyen ve bunları kabul ederek «Türk Standardı» olarak yürürlüğe koymağa yetkili olan organı, Yönetim Kurulu üyeleri ile standardla ilgili olarak Genel Kurula katılan Bakanlıkların tabii üyelerinden kurulmaktadır.

Genel Kurul bu organa ayrıca kendi arasında dört üye secer. Bunların ikisi bilim sektörü temsilcileri, ikisi de özel sektör temsilcileri arasından seçilir.

Bu yıl yapılan seçimler sonunda bilim sektörünü temsilen Doçent Tarık Soñer ile Cemal Üner ve Özel Sektoru temsilen de Orhan Işık ile Prof. Fethi Çelikbaş Teknik Kurul'a getirilmiştir.

HAZIRLIK GRUPLARI

TSE'de standard çalışmaları ön hazırlık
(Devamı 31. sayfada)

TSE Hazırlık Grubu Başkanı her ayın ilk Cumartesi toplantıları. Resim, Ocak ayı toplantısını tesbit ediyor.

TSE GENEL KURULU

I. ASİL ÜYELER :

A. Grubu :

- 1 — Ankara Üniversitesi :
 - a) Fen Fakültesi
 - b) Ziraat Fakültesi
- 2 — Atatürk Üniversitesi :
 - Ziraat Fakültesi
- 3 — İstanbul Üniversitesi :
 - a) Fen Fakültesi
 - b) İktisat Fakültesi
 - c) Orman Fakültesi
- 4 — İstanbul Teknik Üniversitesi :
 - a) Elektrik Fakültesi
 - b) İnşaat Fakültesi
 - c) Maden Fakültesi
 - d) Makine Fakültesi
 - e) Mimarlık Fakültesi
- 5 — Ege Üniversitesi :
 - Ziraat Fakültesi
- 6 — Ortadoğu Teknik Üniversitesi :
 - a) Mühendislik Bölümü
 - b) Mimarlık Bölümü
- 7 — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri :
 - a) Ankara Akademisi
 - b) Eskişehir Akademisi
 - c) İstanbul Akademisi
 - d) İzmir Akademisi
- 8 — İlim Müesseseleri :
 - a) İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
 - b) İstanbul Teknik Üniversitesi Elektroteknik Kurumu
 - c) İstanbul Teknik Üniversitesi İsi Tekniği ve Ekonomisi Araştırma Kurumu
 - d) İstanbul Teknik Üniversitesi Yapı Araştırmaları Kurumu
 - e) İstanbul Teknik Üniversitesi Ziraat Makinaları Muayene ve Araştırma Merkezi
 - f) Tarım Bakanlığı Orman Araştırma Enstitüsü
 - g) Robert Kolej Araştırma Merkezi
 - h) Tekel Enstitüler Müdürlüğü
 - i) Produktivite Merkezi
 - j) Türkiye İhracatı Geliştirme Merkezi
- 9 — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

B. Grubu :

- 1 — Bakanlıklar :
 - a) Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
 - b) Ticaret Bakanlığı
 - c) Sanayi Bakanlığı
 - d) İmar ve İskân Bakanlığı
 - e) Millî Savunma Bakanlığı
 - f) Millî Eğitim Bakanlığı
 - g) Bayındırılık Bakanlığı
 - h) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
 - i) Tarım Bakanlığı
 - j) Ulaştırma Bakanlığı
- 2 — Tesekküler :
 - a) D.D.Y. İşletmesi Genel Md. lüğü
 - b) Devlet Malzeme Ofisi G. Md. lüğü
 - c) Devlet Su İşleri G. Md. lüğü
 - d) Elektrik İşleri Etüd İdaresi
 - e) Etibank Genel Müdürlüğü
 - f) Et ve Balık Kurumu G. Md.

Prof. Dr. Cemil DİKMEN
Prof. Dr. Sabahattin ÖZBEK
Prof. Dr. Kâzım KOYLU

Dr. Ali İSTAR

Piçit, Dr. Halit KESKİN
Prof. Dr. Mehmet OLUC
Dr. Adnan BERKEL

Prof. Haldun GÜRMEN
Prof. Bekir POSTACIOĞLU
Doç. Dr. Recep SAFOĞLU
Dr. Doğan GÜCER
Doç. Sedat GÜREL

Prof. Dr. M. HARMAN- CIOĞLU

Prof. Tarık G. SOMER
Prof. Rauf BAYRU

Doç. S. Nihat GÜVENAL
Prof. Yahya Adnan SUNER
Prof. Sükrü Fuat ERLA- ÇIN

Feridun ÖZGÜR

Prof. Hasan ÖNAL

Doç. Kemal ONAT

Prof. Tulfı BAYTIN

Prof. Dr. İ. Hakkı ÖZ

Bahattin AYIK

Dr. Necmi TANYOLÇ
Sadiye ENERCAN
Mehmet ODABAS

Ekrem GERİŞ

Kâzım TURGAY
Münir TANYELOĞLU
Cemal ÜNER
Maruf ÖNAL
Niyazi SERDAROĞLU

Nejat ÖLÇEN
Fethi ARIEMRE
Hayrettin GÜLERYÜZ
Dr. Rahmi TOKER
Bnb. Ertuğrul ONAT
Saip DEVELİ
Mes'ut GÜN

Dr. Sabri SARIGÖL
Dilâver BESTER
Özhan ERDEMİĞİL

Hakki UGAN
Ratip ERGİL
Müfit KULEN

Korkut ÖNGÜN
Nurettin NORMAN
Rahmi GÜRKAYNAK

- g) İller Bankası G. Md. lüğü
- h) Karayolları G. Md. lüğü
- i) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü G. Md. lüğü
- j) Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu G. Md. lüğü
- k) Petrol Ofisi G. Md. lüğü
- l) PTT, İşletme G. Md. lüğü
- m) Sümerbank G. Md. lüğü
- n) Toprak Mahsulleri Ofisi G. Md. lüğü
- o) T. C. Ziraat Bankası G. Md. lüğü
- p) Türkiye Clemento Sanayii T.A.S.
- r) Türkiye Demir ve Çelik İşletme Müessesesi
- s) Türkiye Emüller Kredi Bankası G. Md. lüğü
- s) Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu G. Md. lüğü
- t) Türkiye Petrolleri A. O.
- u) Türkiye Sellülöz ve Kâğıt Fabrikaları İşletmesi
- ü) Türkiye Şeker Fabrikaları A. S.
- v) Adana Çukurova Pamuk T.S.K. Birliği
- y) Giresun, Fındık T.S.K. Birliği
- z) İzmir İncir, Üzüm, Zeytinyağı, Pamuk T.S.K. Birliği
- x) İstanbul Yaş Meyve ve Sebze T.S.K. Birliği

Recai AKÇAY
Dr. Tahsin ÖNALP

Dr. Zeki DOĞAN
Suphi ÖZORAN
Argun DAĞCIOĞLU
Ömer SEVKAL
Fahrettin CAN

Haldun AYDINONAT
Mazhar AYKUT
Seyit ULUBAY
Sedat BİLGE
Fahrettin ZAIM
Fuat KARAYAZICI
Şeyda AKAT
Semsettin ÇEKİNİRER
Sait GÜRPINAR
Kasim GÜRPINAR
Nail ARIKDA
Hayri SEÇKİN
Selâhattin CUHRUK

C. Grubu :

- 1 — Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği

Prof. Fethi CELİKBAŞ
Nuri CİRITOĞLU
Hasan ALKOÇLAR
Berin BEYDAĞI
 - 2 — Ticaret Odaları :
 - a) İstanbul Ticaret Odası
 - b) İzmir Ticaret Odası
 - 3 — Sanayi Odaları :
 - a) İstanbul Sanayi Odası
 - b) Ege Bölgesi Sanayi Odası
 - 4 — Ticaret ve Sanayi Odaları :
 - a) Ankara Ticaret ve Sanayi Odası
 - b) Adana Ticaret ve Sanayi Odası
 - c) Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
 - d) Eskişehir Ticaret ve Sanayi Odası
 - e) Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası
 - f) İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası
 - g) Konya Ticaret ve Sanayi Odası
 - h) Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
 - i) Samsun Ticaret ve Sanayi Odası
 - 5 — Ticaret Borsaları :
 - a) Ankara Ticaret Borsası
 - b) Adana Ticaret Borsası
 - c) Bursa Ticaret Borsası
 - d) Erzurum Ticaret Borsası
 - e) Edirne Ticaret Borsası
 - f) İstanbul Ticaret Borsası
 - g) İzmir Ticaret Borsası
 - h) Konya Ticaret Borsası
 - 6 — Bankalar :

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
 - 7 — İhracatçı Birlikleri
 - a) Karadeniz Bölgesi İhracatçılar Birliği
 - b) İstanbul İhracatçıları Birliği
 - c) İzmir İhracatçıları Birliği
- Müyyet KERİMOL
Kemal PEKER
Mümtaz REK
Selâhattin SANVER
(Devamı 31. sayfada)

1. YAPI

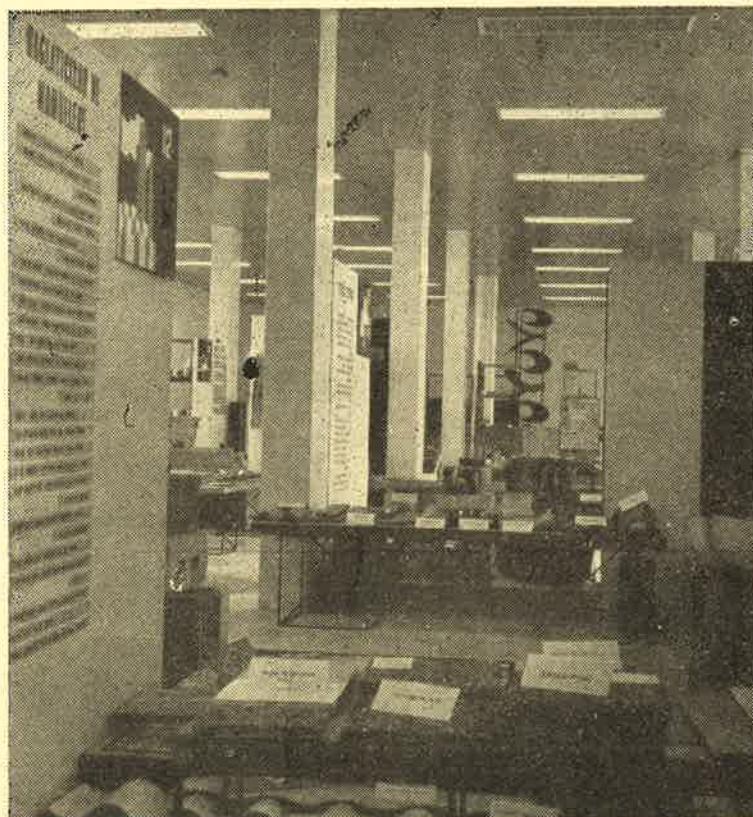
İmar ve İskân Bakanlığının alt katında düzenlenen ve 8 Kasım 1961 tarihinde açılan «Iinci Yapı Malzemesi Sergisi» sürekli olarak açık kalacaktır.

Açılışından bugüne kadar 12.000 kişi tarafından gezilen ve ilki olmakla beraber, büyük takdir toplayan bu sergide, memleketimizde yerli yapı malzemesinin ancak bir kısmı sergilenebilmüştür. Vaktin darlığı, davanın iyi anlaşılmaması gibi sebeplerle katılmayan firmalar, serginin bu başarılı sonucu karşısında üzüntülerini gizliyememişlerdir.

«Iinci Yapı Malzemesi Sergisi» ne Ankara Yenişehir'de Kumrular sokağının Necatibey Caddesiyle kesiştiği noktada, İmar ve İskân Bakanlığının yan kapısından girilmektedir. Buradaki geniş hol ve salonlardaki standlarda 134 firmaya ait (2500) malzeme sergilenecektir.

Bunun yanında binanın iç avlusuna da iki taraflı standlar yapılarak sergiye özel bir hava verilmiştir. Modern Mimari yapıtlarının çevrelediği bu alanın sonundaki kurma evden sergi, genel görünüşü itibarıyle cidden zarif, renkli ve tam başarılı bir sergi havasına sahip görülmektedir.

Bu bakımından, gecelerini gün - düzlerine katarak bu güzel eseri meydana koyanları kutlarız.

Sergiden bir görünüş

SERGİDE NELER VAR ?

YERLİ MALZEMENİN KALİTE ÜSTÜNLÜĞÜ BİLHASSA DİKKATİ ÇEKİYOR

Bu serginin özelliklerinden biri de «öğretici» olmasıdır. İnşaat sahiplerine, Mimar ve Mühendislere çeşitli ihtiyaçlarını yerli malzemeyle nasıl gidereceklerini öğretten sergi, iktisatçıya, coğrafyacuya, yabancı turiste, öğrenciyeye de çok şey öğretmekte ve düşündürücü bilgi vermektedir.

Taş, toprak bölümü adı altında çimento, hafif - beton, sun'ı taşlar, mozayikler, porselen fincanlar, tuğla, kiremit ve biriket, fayans, siyah tesisat malzemesi (banyo, küvet, lavabo, evye, helâ taşları) mermerler serginin büyük bir kısmını tutmaktadır. Malzemenin kalite üstünlüğü bilhassa dikkati çekmeye ve hemen herkes:

«— Hakikaten yerli mi?» sorusu ile duyduğu mutluluğu belirtmektedir.

İkinci büyük grupta ağaç malzeme, dikkati çekmektedir. Perakende kontrplâkdan sun'ı levhalara kadar her türlü malzeme zevkli ve modern anlayışla sergilenebilir. Bu malzemenin kapu, pencere, tavan, döşeme olarak tatbikatına da yer verilmiş olması, bu standları monoton olmaktan çıkarmaktadır. Bu arada kamış levhalar ve tatbikatı, ucuz mesken probleminin çözülmesinde yer alacak verilerden biri olarak dikkati çekiyor.

Kablolar, plâstikler, boyalar, demir dökümler, bakır levha ve elektrolitik teller, menteşe, kilit, çivi, vida, somun hepsi ilgiyi çeken bir olgunluktadır.

Serginin teknik kitap ve dergi standı ile sineması da gezenleri oyalayan hareketler arasındadır.

MALZEMESİ SERGİSİ

BU İLK SERGİ BÜYÜK ALÂKA
VE TAKDİR TOPLADI

SERGİDE TSE

Bu serginin önemli bir özelligi de Türk Standardları kösesidir. Kapıdan girer girmez bu stand standard modül panosunun ucunda iki büyük levhada T. S. E. nin amacı ve çalışmaları anlatılmakta ve şimdiye kadar yamnlağığı yapı malzemesi «standard» ları sergilenmektedir.

Diger taraftan kırmızı ve sarı renklerde hazırlatılmış TSE levhacıklarile bu köşe ile serginin öbür standları arasında bağlantı sağlanmaktadır.

Cimento standında, elekt-

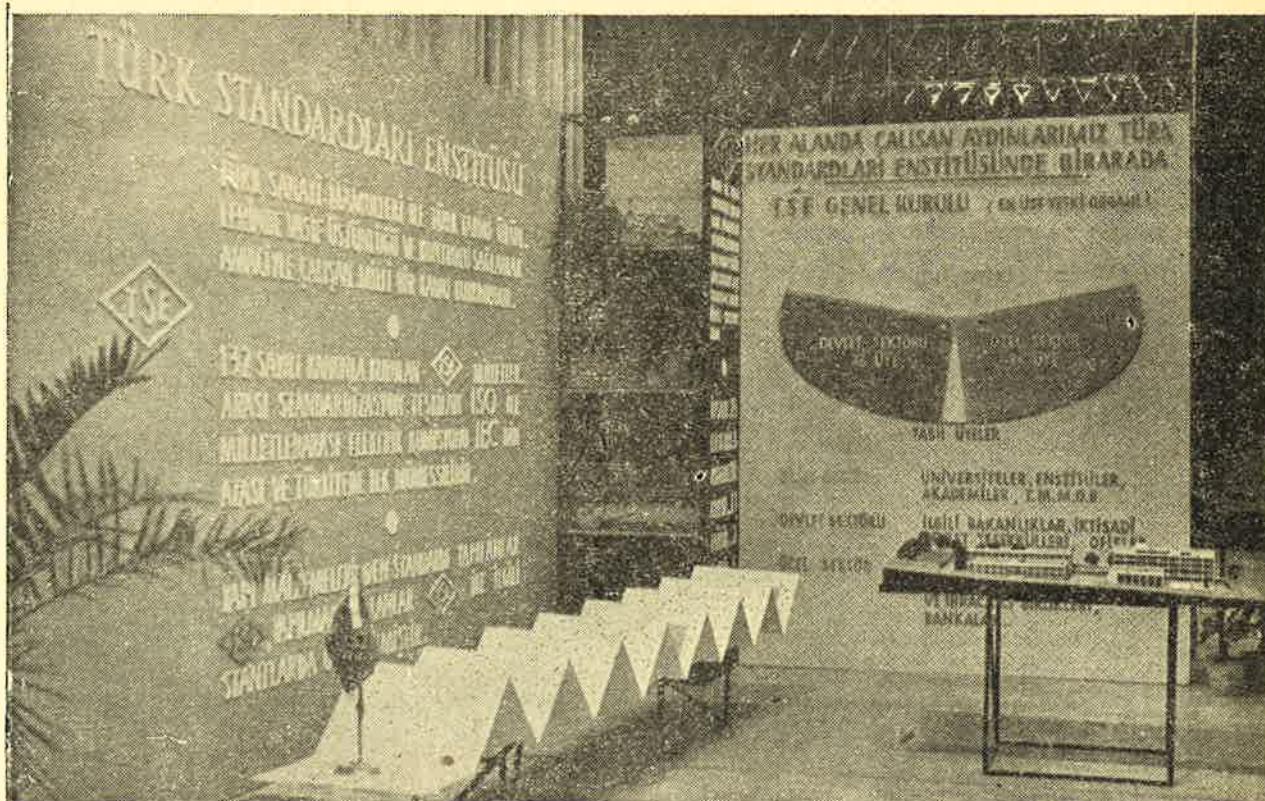
rolitik bakır tel standında, pis su boruları standında kablo standında vb... kırmızı TSE levhaları lu mamulleerin Türk Standardına göre hazırlanmış olduğunu belirtmektedir.

Mermerler, kontrplâklar, lifli levhalar, kiremitler, tuğlalar, elektrik fincanlarında ve kauçuk malzemelerde görülen sarı TSE ler ise, bu malzemeye ait Türk Standardlarının TSE'ce ele alındığını ve «standard» larının yakında yapılacağını belirtmektedir.

Böylece, I inci Yapı Malzemesi Sergisi için aynı zamanda Türk Standardlarının uygulama ve program sergisi demek de mümkündür.

Serginin sürekli bırakılmasıından beklenen fayda; çeşitli sebeplerle katılamamış olanlara amacı göstermek ve dolayısıyle yerli yapı malzemelerini ihtiyaç sahiplerine daha geniş ölçüde ve topluca tanıtmak, aynı zamanda birbirinin benzeri olanlar arasında türlü yollardan karşılaştırma yapmalarına imkân vermektedir.

Sergide TSE kölesi

İMAR VE İSKÂN BAKANLIĞINDA YAPILAN SERTİFİKA DAĞITMA TÖRENİ

İmar ve İskân Bakanlığı; 16 Ocak 1962 Salı günü Birinci Yapı Malzemesi Sergisine mamüllerini göndermek ve sergide stand yapmak suretiyle katılanlara sertifikalarını vermek amacıyla bir tören düzenlemiştir.

143 müessesede temsilcisinin huzurunda töreni İmar ve İskân Bakan Muhittin Güven veciz konuşması ile açılmıştır.

Bu münasbetle Türkiye nüfusunun yılda sekizyüzbin kişi arttığını ve bunların mesken ihtiyaçlarını karşılayabilmek içi yilda ortalamaya yüzaltmışım mesken yaptırmak ve aynı zamanda muhtaç olduğumuz sanayili kurup geliştirmek zaruretinde büyük çapta birçok yapılar yapturnmak zorunda olduğumuzu, böylelikle istatistiklere göre tahmini maliyetleri beş milyarı bulan yapı yatırıminın % 50 sini yani ikibüyük milyarını yapı malzemesi teşkil ettiğini, binaenaleyh memleket ekonomisinde bu konunun önemli bir yer tuttuğunu belirttiğinden sonra bu serginin inşaatçı ve sanayicilerimizin birbirinden zevkli ve temiz yapılmış bir çok eserler yapmak istadı ve kudretinde oldukları ortaya koyduğunu ve bundan Bakanlıkla sergiyi gezen vatandaşların iftihar duyduklarını, bu sebeple açılan sergiyi Bakanlığın devam ettirmek kararında olduğunu ve başkaca İlkbaharda İstanbul'da, Fuar zamanı İzmir'de aynı karakterde birer sergi açmak için teşebbüse geçildiğini ve inşaatçılardan sanayicilerimizi Bakanlığın her alanda destekleyeceğini açıkladı. Sergiyi hazırlayanlarla sergiye katılanlara ve misafirlere teşekkür ederek sözlerini bitirdi.

Daha sonra söz alan Betebe Moyalık Seramik Firmasının temsilcisi; Yapı Malzemesi Sergisini açmak suretiyle Bakanlığın; bunları yurtta, tanımalarına ve amirlerinin daha geniş ölçüde iş yapmalarına hizmette bulunduğu söylenmiş ve resmi yapılarda yerli malzemenin kullanılmasını da Bakanlığın desteklemesini rica etmiştir.

Müteakiben konuşan Türk Standardları Enstitüsü Genel Sekreteri İbrahim Kutlutan :

Bakanlığın bu sergiyi açmakla sadece memleketimizde yapılmış zevkli ve güzel eserleri tanıtmakla kalmayıp bunları zahmetle meydana getiren sanayicilerimizi de takdir ve teşvik etmiş olduğunu, bundan cesaret alarak sanayici ve inşaatçılarımızın ileride daha enerjik ve verimli bir çalışma yaparak görülenlerden daha üstün vasiflarda yeni eserler ortaya koymacıklarını ve yabancı emsalleri ile yarışacaklarını söylemiş, yerli mamüllerimizin gerçek değerlerini bulmasında stan-

dardlaşmanın da önemli rol oynadığını ve Türk Standardları Enstitüsü'nün bu yolda mesai sarfettiğini ve bugün çatısı altında resmi ve özel sektörlerde mensup üçlüye yakın sanayici, tüccar, mühendis ve uzmanın çalıştığını, böylece yakın bir gelecekte daha yüksek ve temiz vatandaşlara mamüllerle kavuşulacağını açıklamış, şimdiden bu mutluluğu size müjdelerim, diyecek ayırmıştır.

Daha sonra Y. İnşaat Mühendisi Hayri Kayadelen inşaat ve tesisat müteahhitleri adına yaptığı konuşnada; İmar ve İskân Bakanlığının, hazırladığı bu sergi ile sanat alanında inşaatçı ve sanayicileri birbirini tanıma ve karşılıklı fikir temasında bulunma imkânlarını sağladığını, müteahhitlerin inşaatçılarda sanayicilerden zaman zaman memnun kaldıkları gibi, üzüldükleri huluslar da bulunduğu, günde standardlaşmanın bizde yeni olması hasebiyle henüz standardı yapılmamış konularda nümunelere dayanarak iş yapıldığını ve ilerlemenin, ihtilâfları kaldırmanın ancak standard mal yapmakla kabil olacağını belirtmişdir.

Bu konuşmalardan sonra; sergiye mamüllerini bulunduran ve stand yapan müesseselerle firmalara sertifikaları Bakan tarafından verildi.

Bu merasimden sonra, Yapı Malzemesi Genel Müdürü Turhan İskit, söz alıp sergiye katılanlara ve misafirlere teşekkürlerini bildirdi. Sergideki milli mamüllerimizi ve imalatçıları övdü. İmar ve İskân Bakanlığının bunları halkımıza tanıtmak ve bunlarla ilgili faaliyeti geliştirmek, aynı zamanda halkımızın ihtiyaçlarını dayanıklı, kullanışlı ve ucuz fiat-

İmar ve İskân Bakanlığı tarafından Yapı Malzemesi Sergisine iştirakte gösterdiği başarıdan dolayı Türk Standardları Enstitüsü'ne verilen belge.

larla alabilmelerini sağlamak hussunda kararlı bulunduğu ve bu cümleden olarak İstanbul'da, İzmir'de birer daimi yapı malzemesi sergisi açılması yolunda faaliyete geçirdiğini tekrarladı. Bu arada Bakanlığın bir de yapı malzemesi kataloğu hazırlamaktan olduğunu, bunda milli mamüllerimize ait vasiflar ile, kullanma yerleri ve imâl eden firmalarda bulundukları yerleri kolaylıkla bulmak kabil olacağını açıkladı. Toplantıya katılan firma temsilcilerini bu kataloga yerlerini almağa davet etti.

Böylece tören sona ermiş oldu.

İmar ve İskân Bakanı TSE Genel Sekreterine sertifikayı verirken

YENİ STANDARDLAR

TURUNÇGİLLER STANDARDI

ÖNEMLİ BİR İHRAÇ MALIMIZ OLAN TURUNÇGİLLERE AİT BU STANDARD TSE'NİN 34. ESERİDİR VE MECBURİ OLARAK YÜRÜRLÜĞE KONMAKTADIR

Haber aldığımıza göre Ticaret Bakanlığı, Türk Standardları Enstitüsü tarafından hazırlanıp, bu mevsimde yayımlanan ve ihtiyacı olarak yürürlüğe giren Turunçgiller Standardı'nın 4/12/1959 tarih ve 4/12/377 sayılı tütük hükümlerine göre mecburi olarak yayımlanması için gerekli işlemleri yapmaktadır.

Memleketimiz ihracat maddeleri arasında önemli bir gelişmeye aday olan turunçgillere ait bu yeni Türk Standardı TSE'nin 34. üncü eseridir ve bu numarayı taşımaktadır. Milletlerarası sınıflandırma numarası ise; UDK 634.31-634.33-634-323 dür.

Konu - Târif - Kapsam :

Bu Standard'ta «Turunçgiller» terimi ile amlan meyvalar portakal, limon, mandarin ve altintop (grap fruit) den ibarettir. Standard'da bu adlarla dört türde ayrılmış bulunuyorlar.

Her Tür çeşite ayrılmakta ve sonra boyutları bakımından çeşitlere de ayrı bir sınıflandırma uygunmaktadır.

Portakal Çeşitleri :

Portakallarımız 4 ana çeşitte toplanmıştır : Washington navel, Finike, Shamuti ve Valencia.

Ayrıca diğer çeşitlerin de standard kurullarına uygun olarak hazırlanmaları kabul edilmiş ve su hükm konulmuştur: «Diğer çeşitler kendi adlarıyle ve orijinleri belirtilerek piyasaya arzolunur.»

Yukardaki hükmeye göre mesela «Yerli-Dört yol» da bir Türk Standardı tipi olarak muamele görecektir.

Ana çeşitler arasında yer alan Shamuti, Yafa çeşidinin kabül edilen standard adı'dır. Israel «Yafa» kelimesini marka olarak tescil ettirdiğinden, Türk portakallarına bu çeşid'in botanik adı verilmiştir.

Limon Çeşitleri :

Standard'da limonlarımız, portakal için gördüğü gibi iki ana çeşide ayrılmakla beraber, diğer çeşitler de kendi adları ve orijinleri belirtilerek ihrac olunacaklardır.

Ana limon çeşitleri ise: Interdonato ve Lamas adlarını taşıyacaklardır.

Mandarin Çeşitleri :

Rize (Satsuma), Clementine, yerli, adlarıyle üç ana çeşit adı verilen mandarin standardının diğer çeşitleri de, portakal ve limonda olduğu gibi kendi adlarıyle orijinleri de belirtilerek piyasaya çıkarılacaktır.

Altintop Çeşitleri :

Aynı esasa göre Altintoplar da hükmeye bağlanmış ve ana çeşit olarak Standard'da yalnız March Seedless ile Thompson'un adına yer verilmiştir.

Boylara ayırmalı :

Turunçgil meyvaları uzunluk eksenine dikey olan en geniş kısmının çapına göre boy numaralarına ayrılmaktadır.

Portakallar için 92-98 mm. den başlayıp 53-57 mm. ye kadar inen 12 numara kabul edilmiştir.

Limonlarımız 55-75 mm. arasında 5 numaraya; mandarinler 50-70 mm. arasında 6 numaraya ve altintoplar da 120-138 ile 76-81 mm. arasında 9 numaraya ayrılmıştır.

Olgunluk :

Olgunluk başlığı altında standard'da kabuk rengi,

Ömer FARAS

usare miktarı, asitlik faktörleri gözönünde tutulmuştur.

Buna göre, portakalların kabuklarının rengi 2/3 oranında sariya dönmiş olacak, usare miktarı ağırlık itibarıyle en az % 28 oranını bulacak, usaredeki eriyebilecek kuru maddenin asit miktarına oranı 1/6 dan aşağı düşmeyecektir.

Limonlarda renk ve asitlik aranmamakta yalnız usare miktarının % 28 den fazla olması istenmemektedir.

Mandarin; için renk ölçüsü 3/4, olarak kabul edilmiş Rize ve Clementine'ler bu kaydın dışında bırakılmıştır.

Usare miktarı için konulan oran % 30 dur.

Altintoplarda ise, renk oranı 1/2, usare oranı % 30 dur.

Özürler :

Standard Turunçgillerde çürük, ezik, küflü, çatlamış, yaralılmış, zamkanmış ve dommuş meyvalar ağır özürlü sayılmıştır. Buna karşılık seklen bozuk, prıncıplenmiş (granüle), kabuğu kabarmış, içi boşalmış, anormal kalın kabuklu, gerginliği azalmış, kapanmış diken - dal makas - tırnak ve dolu yaralı; güneş ve ilâç yanaklı, kirli ve çamurlu meyvalarla, cansız hasere kalite ve dayanma etkisiz hasere ve hastalıktan zarar görmüş meyvalar ise hafif özürlü sayılmıştır.

Ağır özürlü meyvaların ambalaj konması yasak edilmiştir. Hafif özürlüler için ise küçük toleranslar kabul olunmuştur.

Ambalaj :

Kabül edilen ambalaj tahta sandıktır. Bunların yerine göre ölçülerini aşağıdaki tabloda da gösterilmiştir:

Sandık Tipi	Uzunluk	Genişlik	Derinlik
Büyük	610	300	300
Küçük	440	300	300
Mandarin	430	280	130
Limon	531	260	195

Standard'da ayrıca sandıkların bölmeleri, tahtaların özellikleri, çakılmada bırakılacak aralıklar ile diğer teknik özelliklere ait hükümler de yer almıştır.

Diger taraftan, bu böimede kâğıtlama konusu da ele alınmakta ve mumlanmalar dışında kalanlar hep si için kâğıtlanma mecburiyeti konulmaktadır. Bu kâğıtların özellikleri, markalanmaları ve sarılma şekilleri de standartlaşdırılmış bulunuyor.

Istif :

Turunçgillerin sandıklara istifleri için, meyvaların birbirinin boşluğununa gelecek tarzda sonuc veren ve artık bütün dünyada kullanılan «diyagonal» sistem kabul edilmiştir.

Standard'da bu istif'e her sandığa konulacak meyva sayısına göre uygulanacak yerleştirme durumu şema'larla gösterilmiştir.

Standard'ın son bölümleri ise nümune alma, münyene ve kontrol işlerine ayrılmış ve bu konularda yapılacak işlemler ile kullanılacak metodlar belirtilemiştir.

Standard'a ek olarak konulmuş bulunan sandık yapımı, istif şekilleri, tolerans tabloları ve kâğıt sarma şekilleri bu işle filen uğraşanlara faydalı bir rehber sayılabilir.

Türk Standardları Enstitüsü
Uzmanı ve TSE
Fahri Müşaviri

Dr. W. G. BROMBACHER

Türk Standardları Enstitüsü lâboratuvar binaları ve teczizatı ihtiyaç programının yapılmasında hizmeti gecen Dr. William George Brombacher TSE'de 1957 ve 1961 de olmak üzere iki devre cağışmış değerli bir uzmandır.

Dr. Brombacher, 23 Şubat 1891 yılında Birleşik Amerika'da doğmuştur. Lake College'de okumuş ve buradan BA ve MA derecelerini alarak çıkmıştır. 1920 de Amerika'nın Ulusal Standardlar Bürosunda işe başlayan Dr. Brombacher bir yandan da Johns Hopkins Üniversitesi'nde doktorasını yapmış ve 1922 de doktor unvanını ihraz etmiştir. U. S.

Bureau of Standard'da 35 yıl süreklilik olarak çalışan mumailleh her kademede muhtelif kışımarda seflik yaptıktan sonra Müşavirliği kadar yükselmistiştir.

Dr. Brombacher Amerika'nın dokuz bilim kurulundan bir tanrı vermiştir.

Dr. Brombacher TSE'den başka Israel Standardization Enstitüsünü de tetectik etmiş ve lâboratuvarlarının gerçekleşmesinde rolü olan bir tanrı vermiştir.

Dr. Brombacher bir yandan da Johns Hopkins Üniversitesi'nde doktorasını yapmış ve 1922 de doktor unvanını ihraz etmiştir. U. S.

Bureau of Standard'da 35 yıl süreklilik olarak çalışan mumailleh her kademede muhtelif kışımarda seflik yaptıktan sonra Müşavirliği kadar yükselmistiştir.

Dr. Brombacher Amerika'nın dokuz bilim kurulundan bir tanrı vermiştir.

Dr. Brombacher TSE'den başka Israel Standardization Enstitüsünü de tetectik etmiş ve lâboratuvarlarının gerçekleşmesinde rolü olan bir tanrı vermiştir.

TÜRK STANDARDLARI E

Türk ve Amerikan Hükümetlerinin ortaklaşa yardım ile meydana gelen bu eser, ulusal ekonomimizin büyük bir boşluğunu dolduracaktır.

Türk Standardları Enstitüsü 1954 yılında işe başladıkten sonra, yöneticileri var güçleriyle bu körpe kuruluşu, bir yandan gelir ve teşkilât itibariyle geliştirmek ve öte yandan da statüsüne kanun bir hüviyet verdirerek köklü, maddi ve manevi bakımlardan sağlam bir kamu kurumu meydana getirmek amacıyla edinmişlerdir.

Bu arada bunlara parellel olarak, Enstitü için şart olan Lâboratuvar ve Hizmet binalarının da sağlanması yollarını da araştırmışlardır.

Bu son maksat için 1958 yılında, o zamanki adı ile ICA olan teşekkülün teknik anlaşmasından faydalananlarak TSE'nin durumunu incelemek üzere Mr. W. G. Brombacher'in davet edilmesi mümkün olmuştur. Amerika'lı uzman Türkiye'de geniş incelemeler yaptıktan, mevcut lâboratuvarlarını gezip bilhassa Ankara, İstanbul ve İzmir'de ilgili öğretim üyelerimizle görüşüp sonra, raporunu hazırlayarak Türk ve Amerikan Hükümetlerile, TSE'ye vermiştir.

Bu rapor, Türk Standardları Enstitüsü'nün lâboratuvar ve hizmet binalarının

Lâboratuvar binaları ile 1 lan inşaat, 5

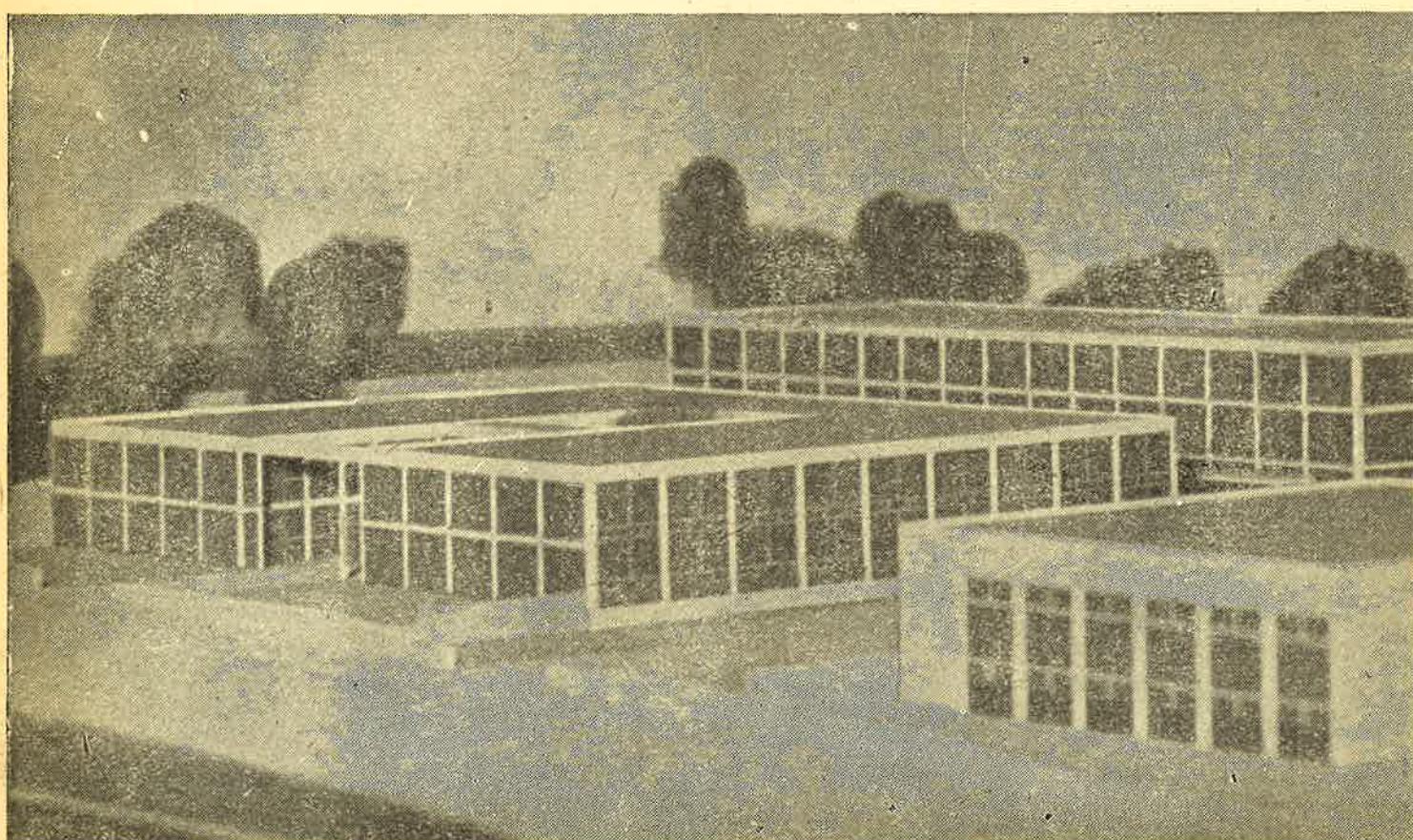
gerçekleşmesi yolunda atılan ilk adımdır.

Bu rapora dayanılarak Sanayi Bakanlığı ile ICA arasında başlayan görüşmeler, kısa zamanda müsbet bir sonuç sağlanmıştır. Böylece bir yandan Türk Hükümeti adına Sanayi ve Maliye Bakanlıklarını ve diğer taraftan Birleşik Amerika Hükümeti adına Türkiye'deki Amerikan Yardım Hey'eti «ICA» arasında beklenen Anlaşma 25/7/1961 tarihinde imzalanmıştır.

Fakat bu mutlu sonucun uygulanabilmesi için TSE'nin kanunla kurulmuş bir kamu kurumu olması gerekiyordu. Esirada bütün gayretlerimiz o yönde toplanmış ve 22 Kasım 1960 tarihinde 132 sayılı kanunun kabulü ile beraber bina projesi de harekete geçirilmiştir.

Karşılıklı yardım fonundan serbest bırakılacak takriben beş milyon lira Hükümetimizce Maliye Hazinesinde tahsis ve temlik edilecek bir arsa üzerinde gerçekleştirilecek olan TSE sitesi için önce arsa probleminin halli gerekmistiştir.

Millî Emlâk Umum Müdürlüğü Millî Savunma Bakanlığımızın yakın ilgileri ve işbirliği sonunda 12.800 metrek

İSTİTÜSÜ SİTESİ GERÇEKLEŞİYOR

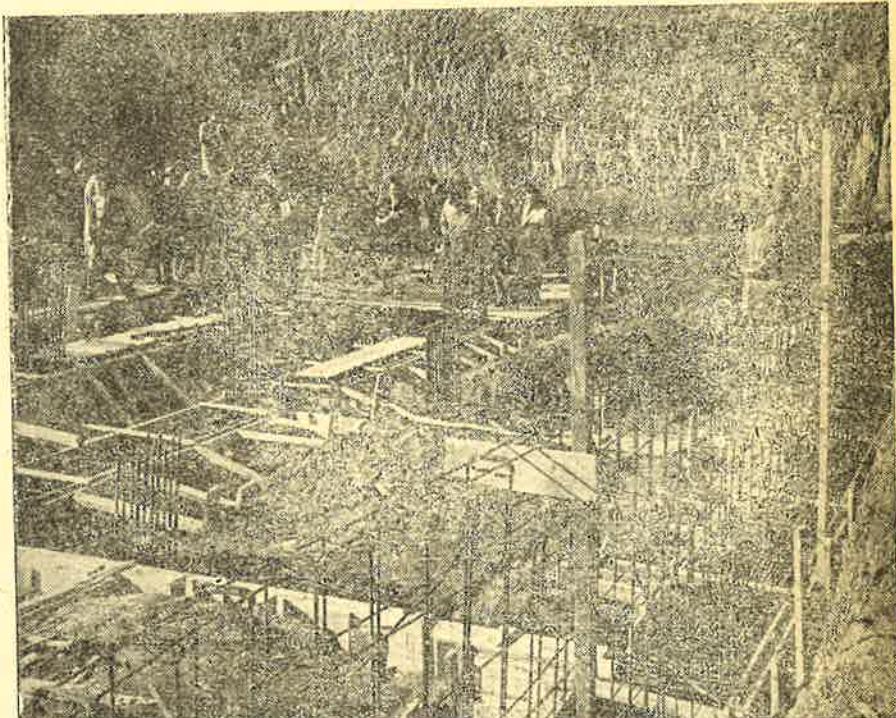
i, eğitim merkezi ve hizmet 300 metrekarelük bir arsaya yayı- 0.000,— liraya mal olmaktadır

relik arsamızın tapusu, ifraz ve temlik formaliteleri de tamamlanmak suretiyle, ancak 14/4/1961 tarihinde alınabilmistiştir.

Arsa belli olduktan sonra Mimarî ilk çalışmalar yapılmış ve 2/7/1961 tarihinde yapılan juri toplantılarında bugün tatbikine geçen proje seçilmiştir. Tatbik edilen bu proje Yüksek Mimar Vedat Dalokay'ındır. Mahdut eksiltmeye çıkarılan bu projenin inşası işi Mimas A. Şirketi üzerinde kalmıştır. Böylece 30/8/1961 günü, yapılan basit bir törenle arsa müteahhide teslim olunmuş ve toprak kazılmasına başlanmıştır.

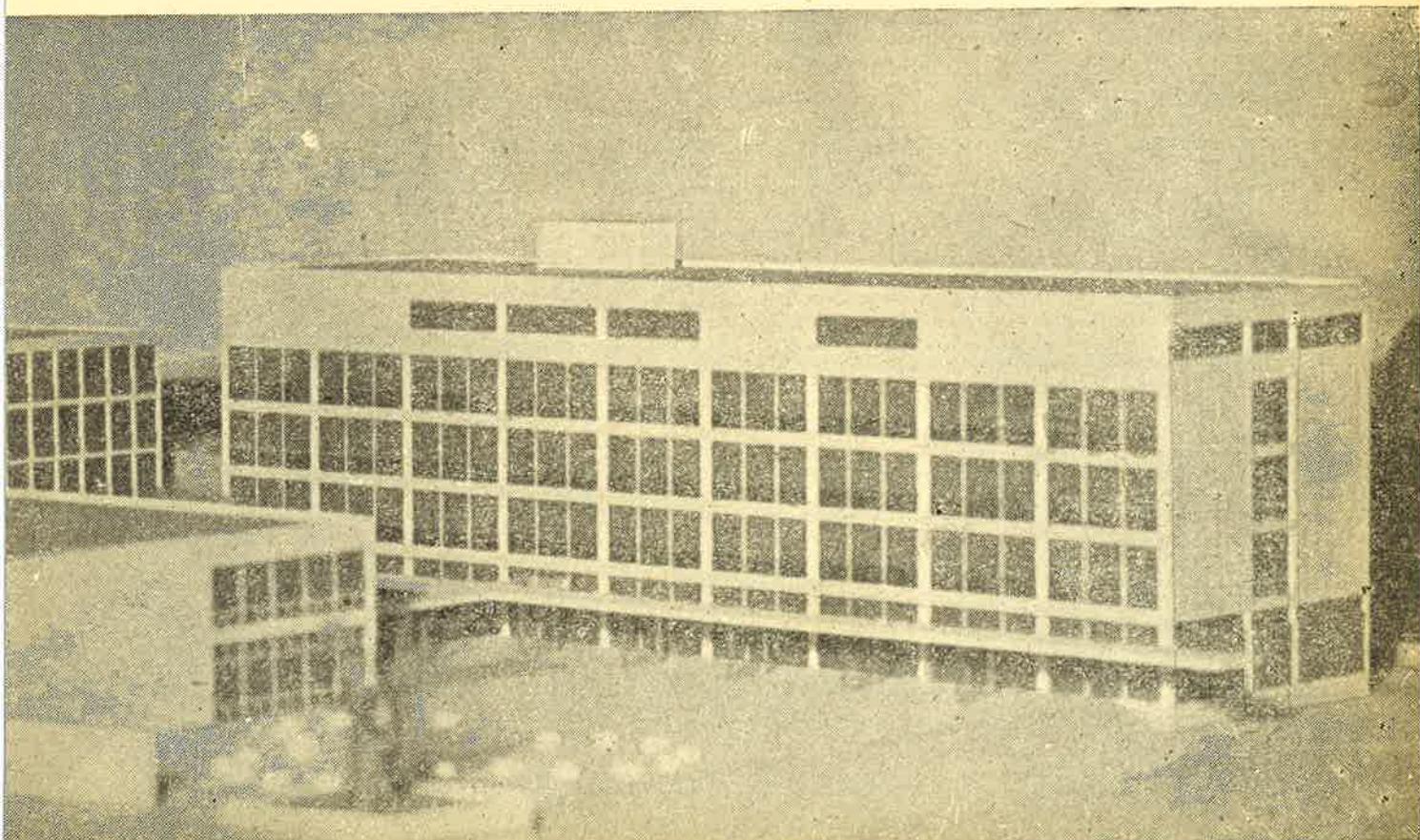
Bugün site alanının büyük ölçüde çalışmayı gerektiren toprak kazımı ile plâna göre düzgünleştirilmesi işi sona ermek üzere olduğu gibi A blokunun temel ve bodrumu da tamamlanmak üzere dir. Ayrıca bu günlük şantiye ve sonra TSE lâboratuvarları marangoz bölümü olarak kullanılacak blok inşaatı da tamam lanmıştır.

1963 ün ilk yarısında tamamlanacağı umulan sitenin Türk Milletine hayırlı ve yararlı olmasını dileriz.

Sitede 5085 metrekare ile lâboratuvarlar en büyük alanı kaplamaktadır. Eğitim Merkezi, Teknik Komite, Kütüphane, Arşivler, Fotoğraf, Soğuk Hava Depoları, idari kısımlarla birlikte inşaat alanı 5000 kûsur metrekaresi yalnız lâboratuvar olmak üzere 10132 metrekaredir

Yukarıda Ocak 1962 ayında inşaat durumu, aşağıda TSE sitesi maketi görülmektedir

Türk Standardları Enstitüsü Kuruluş Kanunu

(R. Gazete neşir tarihi : 22.11.1960)

Kanun No. 132

Kuruluş ve Gaye

Madde : 1 — Her türlü madde ve mamüller ile usul ve hizmet standardlarını yapmak gayesiyle «Türk Standardları Enstitüsü» kurulmuştur.

Enstitü, tüzel kişiliği olan ve hususî hukuk hükümlerine göre idare edilen bir kamu kurumu olup kisa adı ve alâmeti fârikası «TSE» dir.

Yalnız Türk Standardları Enstitüsü tarafından kabul edilen standardlar «Türk Standardı» adını alır.

Bu standardlar ihtiyacı olup, Bakanlar Kurulu karariyle mecburi kılınabilir. Bir standardın mecburi kılınabilmesi için «Türk Standardı» olması şarttır.

Türk Standardları Enstitüsünün Merkezi Ankara'dadır.

Görevleri :

Madde : 2 — Türk Standardları Enstitüsünün görevleri sunlardır :

A) Her türlü standardları hazırlamak ve hazırlatmak,

B) Enstitü bünyesinde veya hâriçte hazırlanan standardları teknik ve uygun bulunduğu takdirde Türk Standardları olarak kabul etmek,

C) Kabul edilen standardları yayınlamak ve ihtiyacı olarak uygulamalarını teşvik etmek, mecburi olarak yürürlüğe konmalarında fayda görülenleri, Bakanlar Kurulundan karar alınması için ilgili başkanlıklarla sunmak,

D) Hususi ve resmi sektörün talebi üzerine standardları veya projelerini hazırlamak ve mütlâa vermek,

E) Standardlar konusunda her türlü ilmi ve teknik incelemelerle araştırmalarda bulunmak, yabancı memleketlerdeki benzeri çalışmaları takip etmek, Milletlerarası Standard Kurumları ile münasebetler kurmak ve bunlara iş birliğinde bulunmak,

F) Üniversiteler ve diğer ilmi, teknik kurum ve müesseselerle iş birliği sağlamak, standardizasyon konularında yayın yapmak, millî ve milletlerarası standardlardan arşivler meydana getirmek ve ilgililerin faydalananlarına sunmak,

G) Standardlarla ilgili araştırma maksadıyla ve ihtiyacı standardların tatbikatında kontrol için laboratuvarlar kurmak, resmi veya hususî sektörün talep edeceği tek-

Bu sayfada türkçe metnini ve bundan sonraki sayfalarda da ingilizcesini verdigimiz 132 sayılı kanun, Türk Standardları Enstitüsünün kuruluş kanunudur.

Kanunun incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, yalnız bu Enstitü tarafından kabul edilen standardlar «Türk Standardı» adını alır (Mad. 1). Bir standardın bütün memlekette mecburi olarak tatbiki için de bu standardın «Türk Standardı» olması, başka bir deyimle Türk Standardları Enstitüsü tarafından standard olarak kabul edilmesi şarttır.

Enstitün görevleri Kanunun 2'nci maddesinde sayılmıştır. Bu görevler çeşitli organlar tarafından yürütülür. Bu organlarda çalışanlar memleketimizin bilim sektörü (Üniversitelerle başka bilim kurumları), devlet sektörü (Bakanlıklar, katma bütçeli teşekkülerle iktisadi devlet teşekküler) ve özel sektör (Ticaret ve sanayi odaları, borsalar, bankalar) temsilcileridir. Kanunun 4'üncü maddesi, bu üç sektör arasında tam

nik çalışmaları yapmak ve rapor vermek,

H) Yurtta standard işlerini yerlestirmek ve geliştirmek için emeller yetistirmek ve bu maksatla kurslar açmak ve seminerler terütlemek,

Türk Standardları Enstitüsünün bu görevlerinin öncelik esasına göre tanzimi Genel Kurulca kararlaştırılır ve ilgililere duyurulur.

Organlar

Madde : 3 — Türk Standardları Enstitüsünün organları Genel Kurul, Teknik Kurul, Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu ile ihtisas kurullarıdır.

Genel Kurul

Madde : 4 — Genel Kurul, Türk Standardları Enstitüsünün en üst yetki organı olup temsilci ve tabii üyelerden meydana gelir.

A) Temsilci Üyeler :

a) Üniversitelerin standardla ilgili kursları ve enstitüleri ile standardlarla ilgili ilim müesseselerinden ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği,

b) Ticaret, Sanayi, İmar ve İskân Bakanlıklar ile standardla ilgili diğer Bakanlıklar ve bunlara bağlı veya murakabelerine tabii teşekküler arasından,

c) Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile Türk Standardları Enstitüsü gelirlerine katılan oda ve borsalar, standardla ilgili bankalar ve hususî teşekküler arasından, istenecek temsilciler.

Bu üç guruptan gelecek temsilci üyelerin sayıları, memleketteki standard çalışmalarının durumu ve gelişmeleri gözönünde tutularak Genel Kurulca tesbit olunur. Şu ka-

dar ki, bir guruptaki temsilci üye sayısı diğer iki guruptaki temsilci sayısının toplamını geçemez.

B) Tabii Üyeler :

Teskilat kanunlarında standard işleri ile görevlendirilmiş olan bakanlıkların bu hizmeti gören dairelerinin amirleri ile Genel Kurulun toplantı tarihinde görevli hazırlık grupları başkanları ve Türk Standardları Enstitüsünün eski yönetim kurulu başkanları Genel Kurulun tabii üyeleridir.

Genel Kurul ilan olunan günden hazır bulunan azâ ile toplanır. Kararlar mevcudun çoğunluğu ile alınır.

Madde : 5 — Türk Standardları Enstitüsünün gayelerine yararlıları dokunanlarla standard çalışmalarında ilmi ve teknik başarı gösterenlere Genel Kurulca fahri üyelik verilebilir. Fahri üyeleri, Genel Kurul toplantılarına katılabilirler fakat oya iştirak etmezler.

Teknik Kurul

Madde : 6 — Teknik Kurul Türk Standardları Enstitüsünün, hazırlanan standardları kabul ve mecburi olarak yürürlüğe konumalarında fayda görülenlerini tesbit eden yetkilî organizdır.

Teknik Kurul, Genel Kurulda bulunan bakanlıklar mensubu tabii üyeleri, Yönetim Kurulu üyeleri, yönetmelikte belirtilen ihtisas kurulları başkanları ile Genel Kurul temsilci üyeleri arasından ve dördüncü maddenin (A) bendî, (a) ve (c) fikralarında belirtilen grupların her birinden seçeceği ikişer kişiden teşekkül eder. Teknik Kurul, yılda en az iki defa olmak üzere, lüzumu halinde Yönetim

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜNÜN KURULUŞUNA HAKİM OLAN HUKUKİ ESASLAR

bir dengenin bulunmasını hükmeye bağlamış, «bir gruptaki temsilci üye sayısı, diğer iki gruptaki temsilci sayısının toplamını geçemez» cümlesi bu maksatla maddeye konulmuştur.

Enstitü'nün gelir kaynakları kanunun 11inci maddesinde gösterilmiştir. Bu maddenin en önemli hükümlerinden biri son fikrada yer almıştır, ki buna göre gelir ve kurumlar vergilemeye tabi teşekkülerce Enstitüye bu madde gereğince aidat olarak ödenen paralar o yılın hesap dönemine gider olarak işlenmektektir. Bu hüküm önemli bir hükümdür.

Enstitü, Kanunun 14. üçü ve geçici maddeleri gereğince yapılması gereken Yönetmelikleri (1. Organlar yönetmeliği, 2. Personel yönetmeliği, 3. Bütcə ve Hesap yönetmeliği) düzenleyip yayımlamıştır. Bu kanunu tamamlayan bu hükümleri de ilerideki sayılardan dergimiz okurlarına sunacağımız umuyoruz.

Kurulu tarafından toplantıya çağrılır ve çalışmalarını en az on beş kişisinin iştirakıyla yapar. Kararlar 2/3 çoğunlukla alınır. Teknik Kurul kararları kesindir.

Yönetim Kurulu

Madde : 7 — Yönetim Kurulu Türk Standardları Enstitüsünün yürütme organıdır. Genel Kurul tarafından ve kendi içinden seçilen her yıl üçte biri değişen altı asıl üyeden teşkil eder. Asillerle beraber yedekleri de seçilir.

Türk Standardları Enstitüsü, her yıl Yönetim Kurulunda kendileri arasında seçilen başkanı temsil eder. Görev süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Denetleme Kurulu

Madde : 8 — Türk Standardları Enstitüsünün hesapları ve bunlarla ilgili muamelâti Genel Kurul'daki Ticaret, Sanayi ve İmar ve İskân Bakanlıklarının temsilci üyelerinden kurulan üç kişilik bir kurulu tarafından denetlenir.

Ihtisas Kurulları

Madde : 9 — Türk Standardları Enstitüsünün ilmî inceleme ve hazırlama organları olan ihtisas kurulları enstitü faaliyetinin gerektirdiği sahalarda çalışmak üzere, Genel Kurul kararı ile kurulurlar ve bu kararlarda belirtilen esaslar dahilinde vazife görürler.

Genel Sekreter ve Kadro

Madde : 10 — Yönetim Kuruluna Türk Standardları Enstitüsünün işlerini yürütmek üzere bu kurula karşı sorumlu, kendi dışından bir Genel Sekreter atanır.

Genel Sekreter, Genel Kurul ve Yönetim Kurulunun tabii üyesidir. Yönetim Kurulu, personel kad-

Türk Standardları Enstitüsünün yukarıdaki fikralarda sayılan gelirleri ve muameleleri ve sahibi bulunduğu gayrimenkulleri her türlü vergi resim ve harçtan muaf tutar.

Gelir ve kurumlar vergilerine tabi teşekkülerce tediye olunan aidat o yılın hesap dönemine masraf kaydedilir.

Madde : 12 — Türk Standardları Enstitüsünün bu Kanunda belirtilen kamu hizmetlerini ifa edebilmesi için lüzumlu olduğu Sanayi Bakanlığında belirtilecek arazi ve arsalarдан Hazine mülkiyetinde bulunanlar, Türk Standardları Enstitüsünde bedelsiz olarak devir ve temlik edilebilir.

7367 sayılı kanun ile belediyelere devredilmiş olan aynı mahiyeteki arazi ve arsalar için dahi yukarıdaki fikra hükmü uygulanır.

Madde : 13 — Türk Standardları Enstitüsünün malları Devlet malı sayılır. Bu mallar aleynine cürüm isleyenlere bu cürümünden dolayı Devlet memurları hakkında tatbik edilen ceza hükümleri uygulanır.

Yönetmelikler

Madde : 14 — Türk Standardları Enstitüsünün toplantı esas ve usulleri, yönetimi, denetlenmesi, organlarının kuruluş, görev, yetki ve çalışma usulleri ile organ ve üyelerinin görev süreleri, bütçelerinin düzenlenmesi, gelirlerinin toplanması ve serif şıkları ile bu kanunun uygulanmasını ilgilediren sair kollar Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulunca hizirlanıp Genel Kurulca kabul edilecek yönetmeliklerde belirtilir.

Geçici madde — Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile yıllık gelirleri (200.000) liradan fazla olan Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ile Ticaret Borsalarının bir evvelki yılda sağlanan fili gelirlerinin % 3'ü nisbetinde müteakip yılın bütçesine koyacakları ve o yılın Mayıs ve Ekim aylarında iki eşit taksitte tediye edecekleri aidatlar;

B) Türk Standardları Enstitüsünün çalışma konuları ile ilgili oldukları veya çalışmalarlarından doğrudan doğruya yahut dolayısıyla faydalandıkları ilgili bakanlıklarınca Türk Standardları Enstitüsünün mutalâası alınarak tesbit edilen 3460 sayılı kanuna tabi teşkil, müessese ve ortaklıklarla, bakanlıkların teftiş ve denetlemesi altındaki birlik, kurum ve ofislerin her yıl bütçelerine koyacakları (5.000) lira maktu aidat ile bir evvelki yılın bilâncosuna göre tahakkuk eden sâfi kârlarının binde birine tekabül eden nisbi aidatlar;

C) Türk Standardları Enstitüsünün yapacağı hizmetler karşılığı olarak gerçek ve tüzel kişilerden Yönetim Kurulunca uygun görülecek miktarda veya tarifelerine göre alınamak üzere ücretler ;

D) Yayın ve (TSE) alâmeti fabrika gelirleri;

E) Her türlü yardım, bağış ve sair gelirlerden; ibarettir.

Su kadar ki, on dördüncü madde yazılı organlarla ilgili yönetmelikler yürürlüğe girinceye ve bu kanuna göre teşkil edecek organlar görevlerine başlayıcaya kadar yürürlükteki statünün uygulanmasına devam olunur.

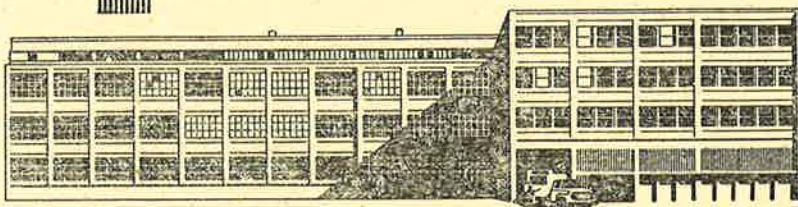
Genel Kurul, Teknik Kurul, Yönetim Kurulu, Denetleme ve İhtisas Kurulları ile ilgili Yönetmelikler mevcut Yönetim Kurulunca hazırlanıp bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bütün hukuk ve vecibeleriyle Türk Standardları Enstitüsünde geçer.

Madde : 15 — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Madde : 16 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ARÇELİK

Her nevi
Çelik Eşya
imalâti

ARÇELİK A.Ş.

(Sermaye: T. L. 7.500.000)

Sütlüce, Karaağaç Cad., 2-4, Halıcıoğlu - İstanbul
Telefon: 49 44 00 (5 hat)

DÜNYADAN STANDARD HABERLERİ

İhracatta Dokümanların Basitleştirilmesi ve Standardizasyon

Avrupa İktisat Komisyonu, Cenevre'de 22/Ağustos/1960 tarihinden 24/Ağustos/1960 tarihine kadar devam eden toplantısında ticaretin gelistirilmesi bakımından ihracatla ilgili vesikalarnın sadeleştirilmesi ve yeknesak bir şekilde sokulması konusu ile istigal etmek üzere bir Eksperler İstisare Heyeti kurmuş bulunmaktadır.

Komisyon, bu konu ile alâkâlı olarak tertip edilmiş iki dokümani, muhteviyatlarından faydalansabileceğî düşüncesile Milletlerarası Standardizasyon Teşkilâtına dahil memleketlere tamim etmiştir. Raporu müzakere için Cenevre'de yapılan toplantıya aşağıda sayılan memleketler temsilcileri katılmışlardır:

Avusturya, Bulgaristan, Danmarka, İspanya, Birleşik Amerika, Finlandiya, Fransa, İtalya, Norveç, Hollanda, Federal Almanya Cumhuriyeti, Romanya, Birleşik Kirallık, İsviçre, Çekoslovakya, Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri İttihadı ve bunlara ilâveten komisyon talimatnamesinin II ncı maddesindeki hükümler dairesinde Israel İhracat Enstitüsü ile Milletlerarası Standardizasyon Teşkilâti ve hususi sektörden Milletlerarası Ticaret Odası.

Eksperler İstisare Heyetinin noktalı nazarna göre: dış ticaret için lüzumlu veya bu hususta kullanılmakta olan dokümanların basitleştirilmesi ve standardizasyon konusunun ciddi bir problem teşkil etmektedir. Bu mesele, ancak milletlerarası seviyede ve muhtelif mem-

leketlerin edinmiş oldukları tecrübeleri göz önüne almak suretiyle halledilebilir. Bu münasebetle söz alan bazı eksperler kendi memleketlerinde aynı mevzu edinilmiş olan tecrübeleri belirten beyanlarda bulunmuştur.

Eksperler, dış ticaret dokümanlarının basitleştirilmesi ve standartizasyonu konusunda bu güne kadar edinilmiş millî tecrübelere dayanan malumatın geniş ölçüde yayınlanması saglamak üzere (E. C. E.) sekretaryalığının (Kliring evi) olarak harekete geçmesi faydalı olacağı kanaatini izhâr etmişlerdir.

Eksperler, bundan başka dış ticaretle ilgili dokümanların basitleştirilmesi ve standartizasyonu üzerinde çalışan bütün milletlerarası teşekküllerle sekretaryanın teması geçmesinin faydalı olacağını, veya bunların sayılarının azaltılması için ne gibi gayretler sarf edildiğini öğrenerek bir not hazırlaması uygun olacağı müthalâasında bulunmuşlardır.

Bu yolda fikir teatisinden sonra: hazır bulunan eksperler, ticareti geliştirme komitesine, bir eksperler grubu teşkil olunarak aşağıdaki noktaları ele alıp taktiklerde bulunmasını tavsiye etmişlerdir:

a) İlk merhalede, standardizasyon imkânını incelemek ve milletlerarası bir seviyede nümunе olmak üzere Norveç eksperi tarafından sunulmuş orijinal kopya ile, istatistikle ilgili vesaik, hamule senedi ve mense sehadetnamesini,

b) Bu raporun 9 ncu paragrafında yer alan milletlerarası demiryolları nakliyatı formülerinin İtalya'da kullanıldığı gibi, yine milletlerarası karayolları nakliyatı formülerinin diğer memleketlerde de istismâli mümkün olup olamayacağını,

c) Eksperler grubunun çalışmalarına katılmış olan bütün memleketlerden, ne gibi dış ticaret dokümanlarına lüzum olduğu veya filî tatbikatın ne merkezde bulunduğu, mevcut olanların mukayeseli bir listesinin tertip edilmesini ve bu listelerin işigi altında mümkün olan azaltmaların şekli hakkında rekamandasyonlar hazırlanmasını temin.

Buna ilâveten eksperler, yukarıdaki paragrafta yer almış olan hususlarda diğer milletlerarası teşekküllerle sıkı temaslarda bulunmak sureti onların tecrübelerinden istifade etmekte beraber çalışmalar da lüzumsuz benzeri faaliyetlerin önlenmesini tavsiye etmişlerdir.

Yabancı Memleketlerde Yeni Standardlar

Türk Standardları Enstitüsü ISO ve IEC'ye üye olması dolayısıyle mütekâbiliyet esasına dayanarak hem bu Milletlerarası Teşekkülerin hem de üye memleket standartizasyon enstitülerinin dergi ve yaptıkları standardları elde etmektedir. Böylece bugün TSE zengin bir Milletlerarası Arşiv - Kitâblığa mâlik bulunmakta ve ihtisas kurularımızla aydınlarımız, çalışmaları sırasında bunlardan geniç ölçüde faydalananmaktadır.

TSE'nin Standard koleksiyonuna hergün dünyanın dört bir köşesinden büyük sayıda yeni standardlar gelmekte, bunlar arşivde ait oldukları memleket ve teşekkültlere göre tasnif edilmektedir.

Milletlerarası teşekkültlerde ve bunların üyeleri olan memleketlerde hazırlanıp yayınlanan yeni standardlar bundan böyle dergimizde, ait oldukları konu ve memleketler itibarile okuyucularımıza mutazaman duyurulacaktır.

Kûba ve Peru'da ISO'da

Memnunlukla haber aldığımıza göre ISO ailemize yeni iki iltihak daha olmuştur. Orta ve Güney Amerikadan Kûba ve Peru'nun üyelikleri onanmış ve bu iki yeni müseseeye Türk Standardları Koleksiyonları gönderilmiştir. Bu iki üyenin adreslerini aşağıda veriyoruz :

KÜBA :

Departamento de Normas Técnicas

Direccion de Investigaciones Tecnologicas

Ministerio de Industrias

PERU :

Instituto Nacionale Normas Técnicas

Industriales y Certificacion (INANTIC)

ISO'dan Kısa Haberler

Yeni ISO Rekomandasyon Tasarıları :

ISO/TC-39 Torna tezgâhlarına mahsus aletler

ISO/TC-25 Boz döküm demirinin sınıflandırılması

ISO/TC-43 Aksi sada bırakılan oda da sada ölçümü

ISO/TC-46 Topografiya karakterlerinin okunabilme tecrübesi

Akustik Problemlerinizin İslâhi İçin,

- YÜKSEK SES YUTMA EVSAFLİ
- DEKORATİF GÖRÜNÜŞLÜ
- ATEŞE MUKAVİM
- İŞIK YANSITMASI MÜKEMMEL
- RUTUBETE MUKAVİM
- HAFİF

İNDEM AKUSTİK LEVHALARI

İMALÂTÇISI :

İNDEM İNŞAAT DEKORASYON MALZEMELERİ
İMALÂT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Adres : Atatürk Bulvarı,
No. 77/3 Ankara

Telefon : 12 53 65 - 12 89 85
Telgraf : İNDEM - Ankara

Standard — 4

Binalarda, Buzhane ve Soğuk Hava Depolarında
Sînai Tesisler ve Fabrikalarda

- HARARET TECRİDİ
- İŞLETMEDE TASARRUF
- KONDANSASYONU ÖNLEMEK
- RANDIMAN ARTTIRMAK

icin ideal malzeme

MANTAR TECRİT LEVHALARI

Isıl geçirgenlik = 0,53 Kcal/mC°h

İMALÂTÇISI :

MİMAŞ MÜHENDİSLİK İNŞAAT VE MADENCİLİK A.Ş.

Adres : Atatürk Bulvarı,
No. 77/3 Ankara

Telefon : 12 53 65 - 12 89 85
Telgraf : MİMAŞ - Ankara

Standard — 5

STANDARDİZASYON KONUSUNDA

YENİ YAYINLAR

KİTAPLAR :

GAS METALS HANDBOOK

4. baskı, 316 Sahife,
American Fundrymen's Society
Des Plaines, Illinois, USA

Fiyatı : 10 Dolar

Döküm metallerinin bütün özelliklerini geniş olarak inceleyen bu el kitabı bilhassa döküm işleri ile uğraşan mühendis ve teknisyenlere büyük yardım sağlayabilir. ASTM Standardlarına uygun olarak hazırlanmıştır.

STANDARD - KEY TO PROGRESS AND PROFITS

160 Sahife, fiyatı : 4 dolar.
American Standards Association
70 East 45 th Street, New York.

Maliyet masraflarının azaltılıp, kârin artırılması için standardların nasıl kullanılabileceğini açıklayan bu kitapta 44 büyük iş adamının makaleleri bulunmaktadır.

Ele alınan konulardan bazıları: Mühendislik, Millî Savunma, Hükümet ve Endüstriyel Organizasyonlar, Satın alma faaliyetleri, inşaat v.s.

INDUSTRIAL ENGINEERING TERMINOLGY

50 Sahife, Fiyatı : 1.50 Dolar..
American Society Of Mechanical Engineers
29 W. 39 Street, Nev York.

ASME İŞ STANDARDLARI KOMİTESİ :
tarafından hazırlanmış olup işletmecilikte kullanılan 500 terimin tarifini vermektedir. Referans Kitabı olarak İngilizce eserleri kullananların iyi bir yardımcısı sayılabilir.

FUNDAMENTALS OF ENGINEERING DRAWING

4. baskı, 720 Sahife, Fiyatı : 10 dolar.

PRENTICE - HALL

TEKNİK RESİM üzerine yazılmış olan bu kitapta bir çok tablo ve resim bulunmaktadır. Grafik hesaplama metodlarını etrafı olarak açıklamaktadır.

American Standards Association ve Society of Automotive Engineers Standardlarına uygun olarak hazırlanmıştır. Ilgili Standardlar not olarak belirtilmiştir.

JAGUES DE TOLERANCE ET CONTROLE DE PIÈCES

390 sahife, 14X22 cm. 400 Resim.
2. ci Baskı, Fiyatı : 18 NF

Yazar : H. Kieffer.

DUNOD - EDITEUR, Paris,

Küçük ve büyük parçaların imalâtında kullanılan ölçü ve toleransları etrafı olarak açıklayan bu kitap imalât kontrolünde ve kalibrasyon işlerinde çalışan mühendislerin daima basurablecekleri bir kaynaktır. Toleranslarda ISO Rekomandasyonları esas almıştır.

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

E S K İ Ş E H İ R

KILIÇOĞLU Kiremit ve Tuğla Fabrikaları

Her Nevi Kiremit ve Tuğla,

Dişli Döşeme Tuğlaları

En iyi kaliteli mallarıyle daima

müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
Eskisehir

Telgrad adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 - 2105

MİLLETLERARASI STANDARDİZASYON TEŞEKKÜLLERİ

Her memleketin kendi isitihsali için ulusal «standard» yapması şarttır. Ancak, birbirinden farklı bulunan bu ulusal standardları birleştirmek ve bütün dünyada kullanılabilecek tek bir standard içinde toplamak bu alanda çalışanların her vakit en büyük amacı olmuştur.

Gerçekten, bir standard ne kadar geniş bir uygulama alanı bulacak olursa, faydaları da o oranda artmış olur.

İşte bu anlayış ve istekle çalışan dünya standard uzmanları, bu alanda ulusal duvarları aşarak birleşmeye, tek «standard» amacına götürecek yolu aramağa koyulmuşlardır.

İlk adımı elektrikciler atıyor

Daha 1904'de, Birleşik Amerika'nın Saint - Louis şehrinde toplanan «Milletlerarası Elektrik Kongresinde» elektrik cihazlarının ve adlarının dünya çapında sınıflandırılmasını ve bir anlamda gelmesini temine çalışacak bir Karma Komisyonun kurulması dileği ortaya atılmış ve böylece bugün de çalışan ve TSE'nin de üyesi bulunduğu «Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu (I.E.C.)» meydana gelmiştir.

«Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO)»nun doğusu ise ancak birinci dünya savaşından sonra rastlar.

ISO'nun kuruluşunu ISA hazırlıyor

Gerçekten «ulusal standardlaştırma kuruluşlarının milletlerarası federasyonu» (ISA) adı altında kurulan topluluk, üye memleketlerin yaptıkları «standard»ları birleştirmeye çalışmış ve oldukça da başarı kazanmıştır. Bu topluluğun en büyük başarısı, şüphesiz, dünya'ya

ISA'yı tanıtmak ve bu yolda çalışılabileceğini ve elde edilecek sonuçların bütün dünya için faydalı olacağını anlatmak oldu.

Fakat ne yazıkta ki, bu güzel başlangıç 15 yıl kadar sürdü. 1939 yılında başlayan ikinci dünya savaşı ISA'ya dahil bir çok memleketleri - bilinen şartlar altında - bu topluluktan ayırdı ve ISA 1942 yılında resmen dağıldı.

Birleşmiş Milletlerin gayetleri

Birleşmiş Milletlerde üye olan eski ISA üyesi 18 memleket, bu teşkilatın çatısı altında bir koordinasyon komitesi kurarak, 1944 de bu yolla standardlarını birleştirmeye çalışmalarına devam ettiler.

İngilizce adına göre UNSCC (The United Nations Standards Co - ordinating Committee) ye dahil 25 memleketin 64 temsilcisi 14 Ekim 1946 günü bu işler için Londra'da toplandıkları vakit ISO'nun kurulmasına karar verdiler ve bugün bizim de 1955 den beri üyesi bulunduğuumuz «Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı» doğdu.

Üye memleketlerin bu kararları resmen onaylaması ve hazırlıkların tamamlanması bir yıldan fazla sürdü. Bununla beraber 23 Şubat 1947 de çalışmaya başladı. O günden sonra ISO, devamlı olarak, yeni üye memleketleri de sinesinde toplamakta ve gelişmektedir.

ISO'nun temel amacı, dünyada standardlaştırma hareketlerini geliştirmek, bu hareketleri koordine ederek ulusal standardları birliğe doğru götürmek, böylece milletler arasında hizmet ve ticaret mübadelesini artırmak için bilim, teknik ve iktisat alanlarında ortak anlaşma zeminleri kurmaktır.

Bu amaçla ISO:

a). Ulusal standardların birbirlerile uygunluklarını sağlamak için ulusal komitelerine tavsiyelerde bulunur.

b). Bütün üyelerin birleşikleri hallerde Milletlerarası «standard» lar yapar.

c). Ortak hükümlerin yer aldığı yeni standardların yapılması için ulusal kuruluşları teşvik eder.

d). Üye memleketlerin ve teknik komitelerin haberleşmelerini teşkilatlaşdırır.

e). Standard'la ilgisi olan başka milletlerarası kuruluşlarla işbirliği yapar.

Bütün bu işleri yapmak için ISO'da yapılan teşkilât söyledir:

1 — Genel Kurul - Üye memleketlerin temsilcilerinden meydana gelen ve üç yılda bir toplanan en yüksek kuruldur.

(İlk genel kurul 1949 da Paris'de Sorbon'da, ikincisi 1952 New-York'ta Kolombia Üniversitesinde, üçüncüsü 1955 de Stockholm'da Parlamento salonunda, dördüncüsü 1958 de İngiltere'nin Harrogate şehrinde ve sonucusu 1961 yılı 15 Haziran'da Helsinki'nin İktisadi Bilimler Okulunda toplanmıştır.)

2 — Konsey - Genel Kurul'un kararlarını ve ISO'nun işlerini düzenleyen ve genel kurulca seçilen bir heyettir. Yilda bir defa kuruluş merkezi Cenevre'de toplanır.

Konseyin işlerini; Genel Kurulca üç yıl için seçilen Reis ve Reis Vekili yürütür. Yönetim ve uygulama'yı (Konsey tarafından atanın) Genel Sekreter yapar.

ISO'da standard işleri nasıl görülür?

ISO'da Genel Kurul veya Konsey bir maddenin milletlerarası standard haline getirilmesine karar verince, bir

teknik komite kurar ve bu maddenin istihsalinde ileri giden memleketlerden birinin ulusal komitesini (meselâ İsveçte SIS, Ingiltere'de BSİ veya Türkiye'de TSE'yi) bu iş için kurulan teknik komite'nin sekreterliği ile görevlendirir. Böylece artık o standard üzerindeki çalışmalar ve teknik komite toplantıları hep orada yapılır. Sonuçlar ISO Sekreterliğine gönderilir. Büttün ulusal komiteler bu çalışmalara katılabilirler. Fakat her yeni teknik komite kurulduğunda bu konudaki durumlarını belli etmek zorundadır. Çünkü teknik komitelerde iki türlü yer alınabilir : a) Ortak üye (bunlara P «participant» member) b). Gözlemci üye (bunlara O «observatun»)

Ortak üyeleri; bütün çalışmalara katılmakla sorumludur.

Gözlemci üyeleri; tutanaklardan da çalışmaları izleyebilirler.

ISO Teknik Komiteleri toplanarak bütün ulusal standardlardan bilgi alırlar ve sonunda, milletlerarası standard tavsiyesinin (recommendation'un) taslağını hazırlarlar. Bu taslağın teknik komite üye memleketlerine gönderilerek mütalâa istenir. Bunların çoğunluğu müsbet mütalâa verdiği takdirde, görüşlerinin işiği altında taslağın son şeklini alır ve üye memleketlerin oyuna sunulur. % 60 tasvip görürse, tasarı Konsey'e tasdik olunur ve ISO rekomandasyonu halini alır. Halen ISO'da çalışan Teknik Komite sayısı 104'tür.

Millî standard kuruluşları, ulusal standardlarını yaparken bunlara uymağın zimnen kabul ettikleri için bütün dünyada standardların bu yoldan ortak bir hale gelecekleri umulmaktadır.

Bugüne kadar ISO tarafından «213» adet rekomendasyon kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.

Dergimiz her sayısında ayrıbildiği bölüm içinde bunların listesini okuyucularına sunacaktır.

ISO TEKNİK KOMİTELƏRİ

K. No.	Komitelenin Çalışma Konusu	K. No.	Komitelenin Çalışma Konusu
1	Vida	59	Bina inşaatı
2	Civata ve somun	60	Dişiler
3	Tolerans ve geçmeler	61	Plastik
4	Bilyalar ve bilyalı ya-taklar	62	Levhə ve tel ölçüler
5	Boru ve raktorlar	63	Cam kaplar ve kapak vidaları
6	Kağıt	64	Akaryakıt motörlerinin randumanlarını ölçme aletleri
7	Percin	65	Manganz cevheri
8	İç nakliyatta gemi in-saati	66	Yapışkanlık tayini
9	Sahil gemileri inşası	67	Petrol endüstrisinde kullanılan borular
10	Makine resmi	68	Bankacılıkta standar-dizasyon
11	Kazan kodlarının bir-leştirilmesi	69	Seri halinde tercüme istatistikleri
12	Mikdarlar, birimler, semboller, tahvil tab-looları	70	Motör ve makine tarif-leri
13	Saft yükseklikleri	71	Beton ve betonarme
14	Saft ucları	72	Standarda uygunluk damgaları
15	Kavramlar	73	Normalara uygunluk markaları
16	Anahtarlar ve akord vidaları	74	Hidrolik bağlantıları
17	Çelik	75	Sedyeler ve taşıma tertibatı
18	Ticari cinko	76	Tıpta kullanılan kân nakıl aletleri
19	Standard sayılar	77	Amyant cimento ma-mülleri
20	Uçak	78	Aromatik hidro kar-bonlar
21	Yangın söndürme mal-zemesi	79	Hafif metaller ve ala-sımları
22	Otomobil	80	Emniyet renkleri
23	Tarım makineleri	81	Ziraî hastalıklarla mü-cadele ilaçları
24	Elek ve kalburlar	82	Madencilik
25	Dökme demir	83	Jimnastik ve spor le-vazimatı
26	Bakır ve alaşmaları	84	Sırınga ve enjeksiyon iğneleri.
27	Katu madeni yakıtlar	85	Nükleer enerji
28	Petrol	86	Buz dolapları
29	Küçük el aletleri	87	Mantar
30	Sıvı akımının ölçülmesi	88	Alâmeti farika talimatı
31	Dis lästik, jant ve su-papları	89	Lif yapı levhaları
32	Saft ve tekerleği bir-lükte hareket ettiren sigil ve yuvası	90	Süt ve mamüllerini muayene alet ve de-neyleri
33	Ates mukavim mad-deleler	91	Yüzeyde tahrifat yapan âmiller
34	Tarım ürünleri	92	İnşaat madde ve mal-zemesinin yanına kar-sı mukavemet deney-leri
35	Boya, vernik ve ben-zerleri ham maddesi	93	Nişasta ve türevleri a-naliz metodları
36	Sinematograf	94	Koruyucu mügferler
37	Terminoloji prensipleri	95	Büro makineleri
38	Tekstil	96	Vinçler ve ekskava-törler
39	Makine aletleri	97	Parmakla işler hesap makineleri
40	(Bos)	98	Bina inşaatında statik hesaplama metodları
41	Kasnak ve kayıslar (V seklindekiiler dahil)	99	Yarı mamûl kereste
42	Fotograf	100	Çelik rulo zincirler ve zincir çarkları.
43	Akustik	101	Konveyörler, yük a-sansörleri ve kovalı asansörler
44	Kaynak	102	Demir cevheri
45	Kauçuk	103	Ambalaj Boyutları
46	Dokümantasyon	104	Hamile Kapları
47	Kimya		
48	Lâboratuvar cam mal-zemesi ve aletleri		
49	(Bos)		
50	Lâk ve regine		
51	Yükleme ve boşaltma-da kullanılan paletler		
52	Gıda maddelerine ait lehimli kütükler		
53	Dondurulmuş gıda ami-balâjı		
54	Esans yağları		
55	Reçineli keresteler		
56	Mika		
57	Cilâcılık		
58	Gaz silindirleri		

Heelsinki'de yapılan toplantıya (ISO) nun 1, 6, 19, 29, 41, 43, 44, 55, 58, 59, 73 numaralı Teknik Komiteleri de katılmış ve kendilerini ilgilendiren konularda çalışmalar yapmışlardır.

ISO'NUN SON HELSINKİ GENEL KURULU

ISO'nun son Genel Kurulu 1961 yılı Haziran ayında Finlandiya'nın Helsinki şehrinde toplanmıştır.

Toplantılar 6 Haziran'da başlayarak 17 Haziran'a kadar sürmüştür ve bu vesile ile Helsinki, (11) Teknik Komitenin çalışmasına da sahne olmuştu.

Bu seneki Genel Kurulda Konseye yeni üye olarak, Çekoslovakya ile Yeni Zelanda girmiştir.

Son üç yılda ISO başkanlığı yapan Finlandiyalı Prof. E. Wegelius'ün müddeti Ocak 1962 sona ereceğinden yerine üç yıl - 1962 - 1965 devresi için Sovyet Teşkilâti Başkanı A. Viatkine'in getirilmesi; başka aday bulunmadığından oya baş vurulmaksızın, muvafaka-i ifade eden bir alkışlama ile kabul edilmiştir.

Bu arada Amerikan standart kuruluşundan Amiral G. F. Hussey de Reis Vekilliğin ISO'nun geçmişte ve gelecek işlerini yüklenen bu zemini kısa hayat hikâyelerini dürü, bu alanda değerli çalışmaları ayrı sütlarda veriyoruz.

ISO Kongresine katılanlardan bir grup: Soldan sağa: İsveç, Finlandiya, Portekiz, Türkiye, G. Afrika, İrlanda temsilcileri

ISO Helsinki 1961 toplantısının yapıldığı Ticaret Akademisi binası

STATUTE FOR THE ESTABLISHMENT OF THE TURKISH STANDARDS INSTITUTE

Statute No. 132

Date of Publication
in Official Gazette: November 22, 1960

FOUNDATION AND PURPOSE

Art. 1 : The Turkish Standards Institute has been established for the purpose of drawing up standards for all kinds of materials and products as well as for methods and services.

The Institute is a public organisation having juridical personality and administered under private law and its abbreviated name and distinguishing symbol are «TSE».

Only standards adopted by the Turkish Standards Institute shall be called «Turkish Standards».

These standards shall be optional, but they may be rendered mandatory by decree of the Council of Ministers. For a standard to be rendered mandatory, it must be a «Turkish Standard».

The headquarters of the Turkish Standards Institute shall be in Ankara.

DUTIES :

Art. 2 : The duties of the Turkish Standards Institute shall be the following :

a) To draw up, or to have drawn up, all kinds of standards.

b) To examine standards drawn up within the structure of the Institute or outside it, and to adopt such standards as Turkish Standards if found appropriate.

c) To publish adopted standards and to encourage their optional implementation, and to submit those, the rendering mandatory of which are deemed beneficial, to the Ministries concerned for obtention of the decree thereon by the Council of Ministers.

d) Upon the demand of the private or the public sector, to draw up standards or to prepare drafts thereof, and to give an opinion on such matters.

e) To carry out all kinds of scientific and technical investigation and research on the subject of standards, to follow similar work carried out in foreign countries, and to establish relations and cooperate with International Standard Organisations.

f) To ensure cooperation with the Universities as well as with other scientific and technological

organisations and institutions, to issue publications on subjects of standardisation, to create archives of national and international standards and to put these at the disposal of interested parties.

g) To set up laboratories for the purposes of carrying out research connected with standards and of inspecting the implementation of optional standards, and to perform and to report on technical work carried out upon the demand of the public or private sector.

h) To train personnel for establishing and developing work on standards in the country, and to conduct courses and seminars for this purpose.

The order of priority of these duties of the Turkish Standards Institute shall be determined by the General Assembly and communicated to those concerned.

ORGANS :

Art. 3 : The organs of the Turkish Standards Institute shall be composed of the General Assembly, the Technical Council, the Board of Governors, the Auditing Council, and the Councils of Experts.

GENERAL ASSEMBLY :

Art. 4 : The General Assembly shall be the highest organ of authority of the Turkish Standards Institute, and shall be composed of representative and natural members.

A) Representative members shall be nominated by and procured from the following organisations :

a) From the University chairs and institutes concerned with standards as well as from other scientific institutions so concerned, and from the Union of Turkish Chambers of Engineers and Architects.

b) From the Ministries of Commerce, of Industry and of Reconstruction and Housing, as well as from other Ministries concerned with standards, and from institutions that are subject to or supervised by these Ministries.

c) From the Union of Turkish Chambers of Commerce, Chambers of Industry and Commodity Exchanges, as well as

from chambers and exchanges contributing to the revenues of the Turkish Standards Institute and from banks and private organisations concerned with standards.

The number of representatives to be provided by the above mentioned three groups shall be determined by the General Assembly with due consideration of the state and development of work on standards in the country. Except that, the number of representatives from any one of these three groups shall not exceed the total number of representatives from the remaining two groups.

B) Natural Members :

The departmental directors of Ministries, the organisation statutes of, which require them to perform standardisation duties, such departments being those in charge of the said duties, as well as the Chairmen of preparatory groups functioning on the date of the General Assembly meeting, and the former Chairmen of the Board of Governors of the Turkish Standards Institute shall be natural members of the General Assembly.

The General Assembly shall enact its meeting with the members present on the announced date of the meeting. Decisions shall be adopted by a majority vote of those present.

Art. 5 : The General Assembly may confer honorary membership on those that perform services beneficial to the purposes of the Turkish Standards Institute, as well as on those who achieve scientific and technical success in standardisation work. Honorary members may attend General Assembly meetings, but they shall have no vote.

TECHNICAL COUNCIL :

Art. 6 : The Technical Council shall be the organ of the Turkish Standards Institute which has authority to adopt prepared standards and to determine which of these standards it would be beneficial to implement as mandatory.

The Technical Council shall consist of the natural Ministry members of the General Assembly,

of the members of the Board of Governors, of the Chairmen of the Councils of Experts determined in the regulations, and of the persons from each of the groups described in subparagraphs (a) and (b) of paragraph A of Art. 4, these persons being elected by the General Assembly from among the representative members.

The Technical Council shall be convened by the Board of Governors as deemed necessary, such meetings not to be less than twice a year, and shall perform its functions with a quorum of at least fifteen members. Decisions shall be adopted by a two-thirds majority. The decisions of the Technical Council shall be final.

THE BOARD OF GOVERNORS:

Art. 7 : The Board of governors shall be the executive organ of the Turkish Standards Institute. The Board shall be composed of six full members chosen by the General Assembly from among its members, and one third of the Board members shall be changed every year. The alternate members shall be chosen at the same time as the full members.

The Chairman, chosen each year by the Board of Governors from among its members, shall represent the Turkish Standards Institute. Those whose term of duty has expired may be re-elected.

THE AUDITING COUNCIL :

Art. 8 : The accounts, as well as transactions pertaining to these accounts, shall be audited by a council of three members, composed of the General Assembly representative members of the Ministries of Commerce, of Industry and of Reconstruction and Housing.

COUNCILS OF EXPERTS :

Art. 9 : The Councils of Experts, which are the Turkish Standards Institute organs for scientific research and preparatory work, shall be set up by decision of the General Assembly, shall work in the fields required by Institute activities, and shall perform the functions specified in the above-mentioned General Assembly decisions.

SECRETARY GENERAL AND STAFF :

Art. 10 : The Board of Governors shall appoint a Secretary General chosen from outside the Turkish Standards Institute and responsible to the Board for implementing the work of the Institute.

The Secretary - General shall be a natural member of the General Assembly and of the Board of Governors.

The Board of Governors shall

draw up each year the staff requirements according to need, and shall submit it to the approval of the General Assembly together with the annual budget.

REVENUES :

Art. 11 : The revenues of the Turkish Standards Institute shall be the following :

A) Dues payable by the Union of Turkish Chambers of Commerce, Chambers of Industry and Commodity Exchanges, as well as by Chambers of Commerce and Industry, Chambers of Commerce, Chambers of Industry, and Chambers of Commodity Exchanges, the yearly revenues of which are more than 200,000 liras, the said dues being indicated in the yearly budgets of the above-mentioned institutions to the amount of 3% of their actual revenues realised in the preceding year, and being payable in two equal instalments in the months of May and October of the year on which they are due.

B) The organisations, institutions and partnerships subject to Statute No. 3460, as well as the unions, organisations and offices under the inspection and supervision of Ministries concerned with or benefiting directly or indirectly from the work subjects of the Turkish Standards Institute, the above-mentioned corporate parties being determined by the said Ministries after obtaining the opinion thereon of the Turkish Standards Institute, shall each pay fixed annual dues of 5.000 liras plus proportionate dues corresponding to one pro mil of their net profits as determined by their balance sheet for the preceding year, both the said dues being indicated every year in their individual budgets.

C) Fees to be collected for services to be performed by the Turkish Standards Institute on behalf of real and juridical persons, the said fees being determined in amounts or tariff rates to be approved by the Board of Governors.

D) Revenues from publications and from the «TSE» trademark symbol.

E) All kinds of aids, grants and other revenue sources.

The revenues of the Turkish Standards Institute, enumerated in the above paragraphs, and the transactions pertaining thereto, as well as real estate owned by the said Institute shall be exempt from all taxes, assessments and duties.

The dues paid by organisations subject to income and corporate taxes shall be entered as expense items in the accounting period of that year.

Art. 12 : Such lands and grounds

owned by the Treasury, as are determined by the Ministry of Industry to be necessary for the Turkish Standards Institute to be able to perform the public services stipulated in this Statute, may be assigned and made over to the Institute at no charge.

The above-mentioned provision shall also be applied to lands and grounds of the same nature transferred to the municipalities under Statute No. 7367.

Art. 13 : The properties of the Turkish Standards Institute shall constitute Government property. The punitive provisions, applicable to Government employees, shall be applied to those that commit crimes against the above mentioned properties.

REGULATIONS :

Art. 14 : The principles and procedures governing at the meetings of the Turkish Standards Institute, as well as its administration, its audits, the formation, duties, authorities and working procedures of its organs, the terms of duty of its organs and members, the drawing up of its budgets, the collection and expenditure of its revenues, and other subjects pertaining to the implementation of this Statute shall be set forth in regulations to be prepared by the Board of Governors and adopted by the General Assembly of the Turkish Standards Institute.

Provisional Article : The Turkish Standards Institute, previously organised by virtue of Statute No. 5590 by the Union of Turkish Chambers of Commerce, Chambers of Industry and Commodity Exchanges, shall be turned over, together with all its rights and obligations, to the Turkish Standards Institute as of the date on which the Statute comes into effect.

Except that the status effective at present shall be maintained until such time as the regulations, pertaining to the organs and mentioned in Art. 14 above, come into effect, and also until such time as the organs to be set up under this Statute begin to perform their duties.

The regulations, pertaining to the General Assembly, the Technical Council, the Board of Governors, the Auditing Council and the Councils of Experts, shall be prepared by the extant Board of Governors and submitted to the approval of the extant General Assembly within six months of the date on which this Statute comes into force.

Art. 15 : This Statute shall become effective on the date of its publication.

Art. 16 : This Statute shall be implemented by the Council of Ministers.

SUMMARY OF CONTENTS

Aims of the «Standard»

The first article in the magazine explains the importance of standards in the world, and after pointing out shortly the benefits that standards would bestow upon the country, goes on to say that work on standards has only just started in Turkey and that the Turkish Standards Institute was organized for this purpose by Statute No. 132. After stating that the aim of the Institute is not only to draw up standards but also to perform the duty of propagating the idea in the country and of establishing the meaning of the word «standard» in the public mind, the article proceeds to say that the Institute is making efforts to realize this aim, that its activities are constantly increasing, and that it is thus contributing its share to national rehabilitation, of which standards play so vital a part.

What is a Standard?

The article recounts the difficulties and worries that would beset humanity if standards did not exist in the world, and after showing that standards were set up to meet this necessity it goes on to explain that standards ensure great facilities in commerce and agriculture as well as in all other fields, that therefore national and international work on standards is important and that there is a definite trend towards worldwide uniformity in standards.

Standard problems in fresh vegetables and fruits :

In a report on the Wageningen symposium and decisions, which symposium was organized by the research institute of the Dutch Ministry of Agriculture on the subject of preservation and processing of garden produce, and which was under the sponsorship of the European Productivity Center and the O.E.C.D., details are given on the countries taking part, and the following are pointed out :

The symposium itself lasted four days, and thereafter trips were made to Amsterdam, the Hague, Rotterdam and Delft to see and study on the spot the installations for production, sorting, packing, loading and unloading as well as for laboratory operations.

At the symposium the subjects of industry, transportation, mechanical sorting, processing and cold storage were reviewed in the light of science and practice, and possibilities were sought to obtain economies in this field.

The 26 papers presented for the same purpose fall into two groups :

1 — Packing,

2 — Preservation and transportation.

In the first group of papers on packing, it was pointed out that timber continued to be an important requisite in the packaging of fresh fruit and vegetables, that progress had been achieved in the use of cardboard, and that new plastic materials were also being used in packing. It also became evident that cardboard and plastic boxes of dimensions under one kilo were preferred because they were aimed directly at the consumer, that in quick-spoiling goods like strawberries, grapes and peaches such packaging was an absolute necessity, and that the types determined and to be determined by the European Productivity Center for the dimensions of cases and crates for packing such produce should be accepted.

In the papers on transportation and preservation it was pointed out that the packing to be used should be of such dimensions as to render them suitable for transport, preservation, loading and unloading and storage as well as for the forms and qualities of the goods to be packed. It was also brought out that the unprotected fruits shipped from Australia in 500-kilo bins arrived astonishingly undamaged.

In his press conference Faruk Sünter, the Turkish delegate to the symposium, stated that he considered the symposium a well prepared and successful international endeavor, that this result had been greatly helped by the acquaintance between the persons taking part, that the underdeveloped countries could at such meetings learn and implement all the latest developments, that Turkey also, with the support of O.E.C.D., of the European Productivity Center and of the Common Market, would take advantage of the findings and the technical assistance of these international organizations, and that the underdeveloped countries starting from scratch were in a more favorable position than the developed countries who were under the necessity of scrapping established procedures and setting up new ones.

The following decisions were adopted at the symposium :

A — Packaging should be resistant to mechanical operation, and crawlers should be used for transportation.

B — The container should be suited to the special features of the goods and to commercial presentation and sale, and the contents should be standardized.

C — The variety of the packages should be limited.

D — The types and dimensions to be determined for the limited number of varieties of the packages should be widely used by the countries concerned.

E — The methods for lowering cost and for establishing control should be shown, and the requirements and orders should be regulated accordingly.

The symposium further suggested that the governmental authorities and the professional institutions should rapidly determine the harvest quantities and communicate them to the markets.

Change in ISO Presidency :

P. 7

This article gives the biography of the previous president Prof. Dr. E. Wegelius and expresses appreciation for the good services he rendered to ISO work, and goes on to give the biography of the new president Viatkine and to wish him success in his work.

Meeting of the Chambers and Exchanges of the Marmara and Thrace Region :

P. 9

In accordance with the latest tradition, representatives of the Chambers of Commerce and Industry and the Commodity Exchanges of Istanbul, Bursa, Izmit, Adapazari, Gemlik, Inegöl, Edirne, Kırklareli, Uzunköprü, Malkara, Lüleburgaz, Çorlu, Kesan, Tekirdağ, Gelibolu, Çanakkale and Bandırma met on the 15th and 16th of January 1962 at the Istanbul Chamber of Commerce, and discussed especially the packaging, standardization and export of fresh fruit and vegetables.

The president of the Turkish Standards Institute, Faruk Sünter, was also present at the meeting, at which he explained the work done on the subject by the Institute and the necessity and the advantages of standardization.

News from the Turkish Standards Institute :

P. 10-11

In this section, devoted to the work of the Turkish Standards Institute, the organization of the Institute is first explained, and then the structure, duties and authorities of the General Assembly, the Committees of Experts and the Board of Directors are pointed out. The names of those who were elected to each of these bodies are also given.

First Construction Materials Exposition in Turkey

P. 12-13

This exposition, which was opened by the Ministry of Housing and Rehabilitation and in which 143 firms participated, contained stone and clay products, timber products, cables, paints, and cast articles; furthermore, stands showing where these materials are to be used were put up, and products which were standardized in Turkey were indicated.

Turkish Standards Institute Corner at the Exposition :

P. 13

In this corner the organization chart and the aims of the Institution were indicated. Furthermore, small placards were affixed to the stands of the various Turkish products placed on exposition, and different colors were used to indicate for which of these products standards had been set up or for which standards were being processed.

Turkish Standards Institute Center under realization :

P. 16-17

This article points out that the center, which is the result of the joint assistance of the Turkish and American Governments, and which contains the laboratory and service buildings of the Turkish Standards Institute, will fill an important void in the national

economy, explains that the building-site is 12800 m² and that 5000 m² of the buildings will contain laboratories, the remainder housing the training center, library, print shop and administration, and goes on to recount how this was achieved and to express gratitude for the services of the American standards expert Dr. Brombacher, who drew up the preliminary and final designs, and whose biography is also given in the article.

The Statute on the Setting up of the Turkish Standards Institute :

P. 18-19

The Turkish Standards Institute Law is given in full, its basic features are detailed and it is explained that in Turkey only the Institute is authorized to draw up Turkish Standards, that the governmental, scientific and private sectors join the Institute under conditions of equality, and that the Institute is an entirely independent organization, and goes on to indicate the sources of its revenue.

News of World Standards :

P. 21

The European Economic Commission at its meeting in Geneva organized an advisory body of experts for studying the specification and standardization of export documents in order to develop trade.

The commission has for the same purpose sent the documents it drew up to the countries included in the international standards organization, and 17 countries as well as the Israel Institute, the International Standards Organization and the International Chamber of Commerce have accepted the invitation.

Since in the opinion of the experts the problem can be solved only through international cooperation, it will first be necessary to circulate the national export documents by means of the E.C.E. Secretariat. At the same time, drafts of certain standard documents to be utilized on an international scale have been drawn up, and the documents used by various nations are being compared.

New Standards in Foreign Countries :

P. 21

After pointing out that the Turkish Standards Institute possesses a wealth of archives comprising standards of various nations which is at the disposal of those interested, this article goes on to announce that in subsequent issues of the magazine the readers will be given information about newly published national and international standards.

International Standardization Organizations :

P. 24-25

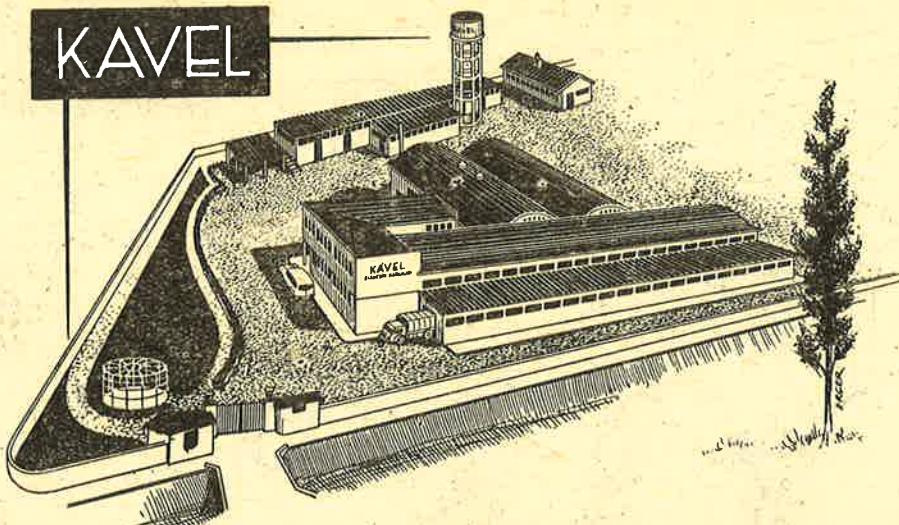
The attainment of international standard uniformity on every subject has to-day become the joint aim of the standard organizations and the specialists of various nations, and for this purpose national barriers have been overcome and joint work started.

The IEC, the International Electronic Commission, is the result of such comprehension.

The ISO, the International Standards Organization, also is a continuation of such work, having been set up after World War II by a decision adopted by 64 representatives from 25 countries on October 14, 1946, and having started functioning on February 23, 1947.

The article, after stating that the main purpose of the ISO is to develop world standardization and to lead to uniformity of national standards by coordinating these activities, goes on to give information about the organization, operating methods and services of the ISO as well as about the dates and places of its general assembly meetings, gives the number of member countries, and lists the ISO Secretariats as well as the technical committees.

KAVEL

Yurdun ışık, enerji ve telekomünikasyon sahalarındaki ihtiyaçlarının büyük kısmını karşılamak amacıyla faaliyetini geliştirmeye devam eden fabrikada iç ve dış tesisata ait çeşitli iletken ve kablolar Türk Standardlarına uygun şekilde imâl edilmektedir.

Standard — 8

Yaş Meyve ve Sebzenin Standard Problemleri

(Bastarafı 5. sayfada)

yan paletli yükleme, bugün dünyanın her tarafında istihsal yerinde ise başlamakta ve artık müstehlik pazara kadar meyve ve sebze sandıkları aynı paletin üstünde kalmakta, bütün nakliye zinciri sırasında - aktarmalar da kolaylaştırarak - ondan ayrılmamaktadır.

Taşıma ve saklanmanın artık ayrılmaz bir parçası haline gelen soğuk hava problemleri de Symposium'un tebliğlerinden pek çokuna konu olmuştur. Teorik soğuk hava probleminden, bir deponun en elverişli şekilde düzenlenmesine, vapur, vagon kamyon gibi taşıtlara ve perakendeci dükkanlarındaki tesislere kadar bütün soğuk hava zinciri tartışılmış ve yenilikler ortaya konulmuştur.

Bu derginin sahifelerine sığmayacak genişlikte olan tebliğler TSE de ilgililerin incelemesine verilmiştir.

TETKİK GEZİSİ

9 Haziran 1961 günü Symposium'a katılanlar otobüslerle evvelâ Amsterdam'a gelmişler ve burada, limanda İtalya'dan bu Symposium için 6 Haziran da yüklenen ve o sabah gelen Milletlerarası Standard sandık ve soğuk hava şartlarına göre tercihlenmiş bir vagon kirazı tetkik etmişlerdir. O. E. C. E ile Avrupa Produktivite Ajansı ve İtalya İhracat Ofisinin müsterek çahşmaları neticesi yapılan bu tecrübe eksperler için oldukça hareketli tartışmalarda yer vermiş ve sonunda alınan kararların isabeti belirtilmiştir.

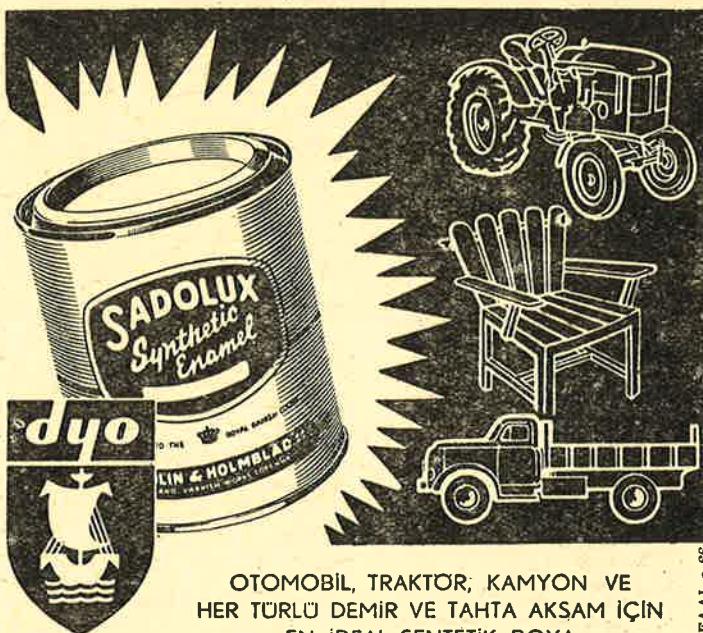
Amsterdam'dan Rotterdam'a geçilmiş ve burada borsalardaki satış şekilleri ve domateslerin İngiltere'ye sevk için vapura yüklenmeleri görülmüştür. Wageningen'e dönerken Delft'de durulmuş, ambalaj tecrübe laboratuvarları meyve kalibrage ve ambalaj çahşmaları tetkik edilmiştir.

İş Adamları

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ

okuyor

Standard — 9

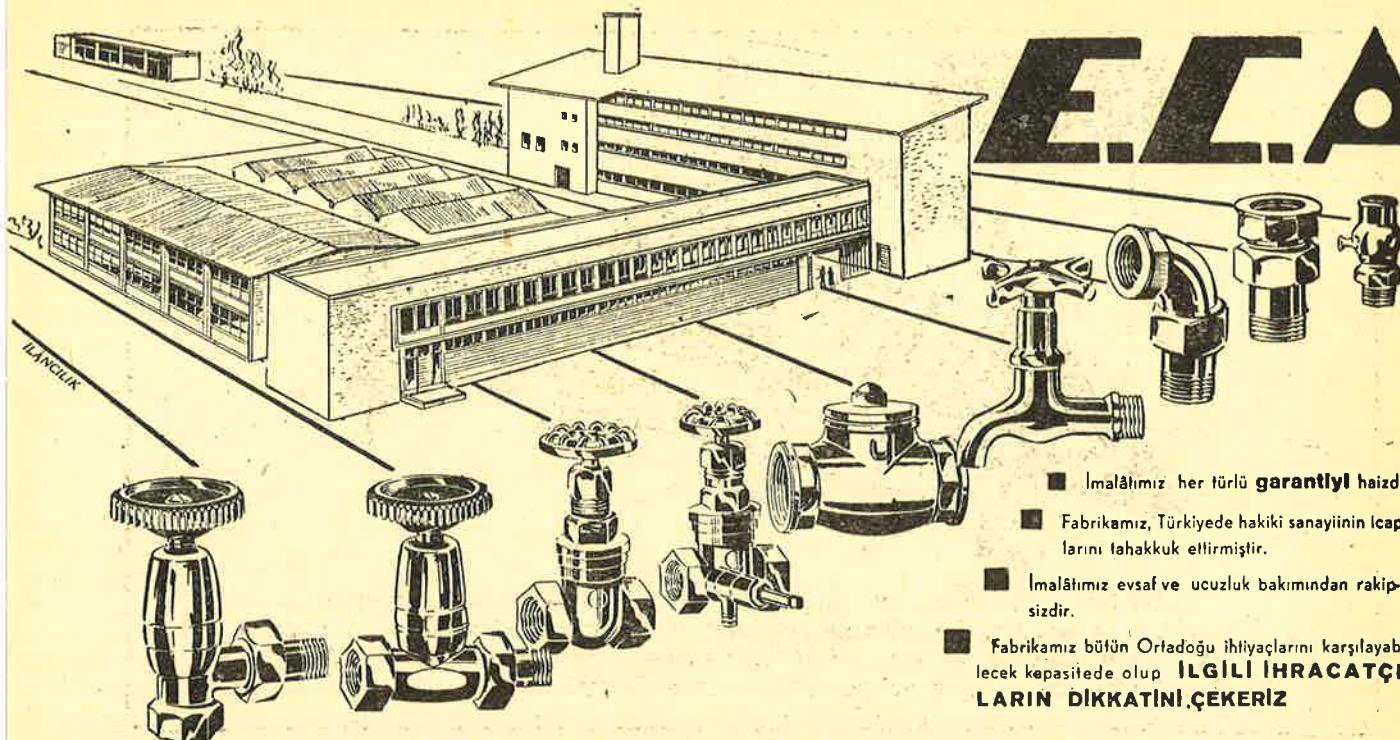
OTOMOBİL, TRAKTÖR, KAMYON VE
HER TÜRLÜ DEMİR VE TAHTA AKSAM İÇİN
EN İDEAL SENTETİK BOYA

DURMUŞ YAŞAR ve 1 GULLARI
BOYA, VERNİK VE REÇİNE FABRIKALARI, İZMİR

FAAL a-66

Standard — 10

E.G.A

PRES DÖKÜM SANAYİİ Ltd. Şti.

SERMAYESİ 2.000.000 T. L.

VALFLER HAKKINDA TSE'CE HAZIRLANAN TS. 6 SAYILI TÜRK STANDARDI MECBURİ OLARAK YÜRÜLKÜTEDİR.

Standard — 6

TSE Genel Kurulu

(Başтарafı 11. sayfada)

- d) Kars Canlı Hayvan Madde ve Mamülleri İhracatçıları Birliği Mehmet YILMAZ
- e) Mersin İhracatçıları Birliği Canip İLTER

II. TABİİ ÜYELER :

- 1 — Standard hizmeti ile görevli Bakanlıkların bu hizmeti gören daire amirleri :

- a) Ticaret Bakanlığı Standardizasyon Md.
- b) Sanayi Bakanlığı Sanayi Dairesi Reisi
- c) İmar ve İskan Bakanlığı Yapı Malzemesi Genel Md.
- d) Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri G. Md.
- e) Tarım Bakanlığı Orman G. Md.

2 — Hazırlık Grupları Başkanları :

- a) Elektrik Hazırlık Grubu Başkanı
- b) İnşaat Hazırlık Grubu Başkanı
- c) Kimya Hazırlık Grubu Başkanı
- d) Laboratuvar Hazırlık Grubu Başkanı
- e) Maden Hazırlık Grubu Başkanı
- f) Makine Hazırlık Grubu Başkanı
- g) Mevzuat Hazırlık Grubu Başkanı
- h) Tekstil Hazırlık Grubu Başkanı
- i) Ziraat Hazırlık Grubu Başkanı

3 — TSE Eski Yönetim Kurulu Başkanları :

Fasih ATAM
Fuat YÜCESOY
Turhan İSKİT
Kemal GÖKCORA
Ali KARAAGAC
Saip DEVELİ
Feyyaz KÖKSAL
Semih ZAIM
Ord. Prof. Hilmi İLERİ
Muhtar ULUER
Celâl İMRE
—
Turan KURAL
Prof. Kâzım KÖYLÜ
Faruk A. SÜNTER

TSE Haberleri

(Bastarafı 10. sayfada)

grupu tarafından yürütülmektedir. Bunların başkanlarını da Genel Kurul seçer. Bu grupların bugünkü başkanlarının adlarını aşağıya alıyoruz.

- 1 — Elektrik Hazırlık Grupu Başkanı Haydar Reşit KÖK
- 2 — İnşaat Hazırlık Grupu Başkanı Feyyaz KÖKSAL
- 3 — Kimya Hazırlık Grupu Başkan V. İzzet ERKSAL
- 4 — Lâboratuvar Hazırlık Grupu Başkanı Mecit İbrahim OKAY
- 5 — Maden Hazırlık Grupu Başkanı Tahsin YALABIK
- 6 — Makine Hazırlık Grupu Başkanı Cenan Sahir SILAN
- 7 — Mevzuat Hazırlık Grupu Başkanı Faruk A. SÜNTER
- 8 — Mühendislik Hizmet Standardları Hazırlık Grupu Başkanı Turhan İSKİT
- 9 — Tekstil Hazırlık Grupu Başkanı Nihat MUMCU
- 10 — Ziraat Hazırlık Grupu Başkanı Prof. Kâzım KÖYLÜ

Her hazırlık Grupuna bağlı yeteri kadar Teknik Komite vardır.

Gelecek sayımızdan itibaren bütün bu organlardaki çalışmalardan süreli olarak haberler verilecektir.

MAKİNA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş.

- MATKAP UÇLARI (Silindirik saplı, hususî halitalı karbon çeliği ve yüksek kaliteli hava çeliğinden)
- Patentli Modern tesis, devamlı araştırma; Kontrol ve titiz teknik tesellüm, üniform ve yüksek kalitanın garantisini teşkil eder.
- Haddelenmek suretile talaşsız helis açılması
- Hususî su verme ve menevişleme
- Kolay talaş akımı
- Üniform takat

TÜRK MALİ

TÜNEL CAD. 18 TRANSTÜRK HAN
GALATA - İSTANBUL
Fabrika: ÇAYIROVA - GEBZE

P.K. 234

Tel. adresi : MAKTEM

YAYINLARI

- TS. 1 — Yarı mamül elektrolitik bakır,
- TS. 2 — Sert çekilmiş som elektrolitik bakır tel,
- TS. 3 — Örgülü bakır iletken,
- TS. 4 — El âletlerinden kazmalar,
- TS. 5 — Çelik çekiç, varyoz ve baskular,
- TS. 6 — Küçük su teçhizatından valfler (musluklar),
- TS. 7 — Pesel boru ve parçaları,
- TS. 8 — Bergman boru ve parçaları,
- TS. 9 — Stalpanzer boru ve parçaları,
- TS. 10 — Kir-döküm pis su boruları,
- TS. 11 — Temper-döküm boru rakkorları (fitingler),
- TS. 12 — Kursun akümlâtör,
- TS. 13 — Kuru pil ve bataryaları,
- TS. 14 — Kir-döküm düşey dökülmüş borular,
- TS. 15 — Kir-döküm muflu savurma dökülmüş borular,
- TS. 16 — Kir-döküm basınçlı boru ve parçaları,
- TS. 17 — Yarı sert çekilmiş som elektrolitik bakır tel,
- TS. 18 — Yumuşak çekilmiş veya tavlanmış elektrolitik bakır tel,
- TS. 19 — Portland cimentoları,
- TS. 20 — Yüksek fırın cüruf cimentoları,
- TS. 21 — Beyaz portland cimentoları,
- TS. 22 — Melez bağlayıcı,
- TS. 23 — Cimento nümune alma metodları,
- TS. 24 — Cimento teknik muayene metodları,
- TS. 25 — Tras,
- TS. 26 — Trashlı cimentoları,
- TS. 27 — Tras standartı kireç tozu,
- TS. 28 — Tras nümune alma metodları,
- TS. 29 — Tras teknik muayene metodları,
- TS. 30 — İnşaat kireçleri,
- TS. 31 — İnşaat kireci nümune alma metodları,
- TS. 32 — İnşaat kireci teknik muayene metodları,
- TS. 33 — Kum,
- TS. 34 — Turunçgiller,
- TS. 35 — Yalıtılmış iletkenlerde ve kablolarda kullanılan yalıtıcı kılıflar ve dolgu malzemesi,
- TS. 36 — Yalıtılmış iletkenlerde ve kablolarda kullanılan kâğıt,
- TS. 37 — Yalıtılmış iletkenlerin muayene metodu,
- TS. 38 — Yalıtılmış iletkenlerin yapısı.